

K Z

KROMĚŘÍŽSKÝ
ZPRAVODAJ
7-8/2008
ČERVENEC
SRPEN
5 Kč

Foto na titulní straně je ze zahájení knížecího holdování - kardinál František z Dietrichsteina přichází do letní rezidence a zdraví své poddané.

Foto na obálce: M. Karásek

Položením věnce u pomníku padlých vyjádřili Těšnovičti 28. června úctu ke svým předkům. Tento akt byl současně zahájením oslav svěcení obecního znaku a praporu. První představení symbolů obce veřejnosti. Nečekaně se objevil nejméně 110 let starý prapor Čtenářského kroužku Těšnovice.

Pak že se zázraky nedějí

Poslední červnový týden prožili v místní části Těšnovice událost, o níž se bude ještě hodně dlouho mluvit a která se bezpochyby trvale zapíše do kroniky obce. Ač znaky a prapory mají jen samostatné obce, Těšnovičti vzhledem ke své bohaté historii si prosadili vlastní heraldické symboly. Parlament České republiky je sice neschválil, ale poželhal je kvassický kněz P. Piotr Koloch, OMI, v chrámu sv. Petra a Pavla.

A k tomu zázraku z titulku? Ve slavnostním proslovu u pomníku padlých při představování symbolů obce řekla předsedkyně místní samosprávy Zdena Dočkalová: „Je tu ještě jedna neméně důležitá skutečnost. Letos uplynulo 110 let, kdy byl na tomto místě vysvěcen prapor zdejšího Čtenářského spolku 'Cyril'. Bohužel, jeho

další osud není současníkům znám.“ Občané s tímto vědomím odešli v průvodu do kostela, kde proběhla slavnost svěcení. Když vyšli po bohoslužbě ven, čekal tam muž, který oslovil Zdenu Dočkalovou: „Vy říkáte, že ten prapor je beznadějně ztracený. Já jsem si vzpomněl, že taková věc leží zabalená v dece a v novinách na půdě v domě u Podešvů. Děda ho tam asi uložil před nějakými událostmi a pak se na to zapomnělo. Přineseme ho na Žlíbek.“ A opravdu. Zanedlouho před zraky nič netušících občanů rozvinuli dva mladenci prapor Čtenářského kroužku 'Cyril' Těšnovice. Kdyby se nesvětil současný, ten starý by v šeru půdy ležel v zapomenutí další věky. Je to zajímavý příběh.

Letní vydání Kroměřížského zpravodaje vychází s letní přílohou, která zachycuje průběh oslav desátého výročí zápisu zahrad a zámku na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jednalo se o první, pilotní celodenní program. Určitě se

organizátoři příštích ročníků, pokud se uskuteční, pokusí odstranit nedokonalosti a Kroměříž může být pověstná zajímavým scénickým programem, za nímž bude stát za to sem přijet.

Kroměříž, malebné město uprostřed Hané, se díky vznikajícím dopravním cestám příjemně mění. Dálnice a rychlostní komunikace jsou v bezprostřední blízkosti, generální opravou prochází most přes Moravu stejně jako kolejiště vlakového nádraží, vznikají

nové cyklostezky s napojením na evropské trasy, stále hlasitěji se mluví o úpravě vodní cesty, aby byla splavná až na jih Moravy. Přesto automobilová doprava houstne. Ovšem je nestlačitelná, a tak občas dochází ke kolapsu. O parkovací místa začíná být nouze. Půjde-li to tak dál, bude se muset někdo vážně zabývat hledáním nových ploch nebo budováním záchranných parkovišť.

K letní Kroměříži neodmyslitelně patří hudba. Běží tu hudební festivaly, proměnné koncerty, koncerty v zahradách i v zahrádkách, v chrámech a další hudební produkce. Komu se nechce na koncert, může navštívit některou z galerií a výstavních prostor. Je tam co vidět, nabídka je široká.

Vážené čtenářky a vážení čtenáři, přejeme vám krásné prosluněné léto, pohodu u vody i v lese, dobrou náladu, ať naberete novou energii, se kterou pak budete disponovat v následujících měsících.

Ať se vám dobře čte.

Miroslav Karásek

Nové sportoviště bude sloužit škole i veřejnosti

Nový sportovní areál má k dispozici kroměřížská Základní škola Slovan. Multifunkční sportoviště s umělým povrchem vyrostlo na místě starého asfaltového hřiště, které již nevyhovovalo potřebám kvalitního sportovního využití. Nový areál bude prioritně sloužit potřebám školy, ovšem v odpoledních hodinách bude k dispozici kroměřížským dětem i širší veřejnosti. Ve středu 18. června představitelé radnice areál slavnostně otevřeli symbolickým výkopem a poté zde žáci vyšších ročníků zahájili turnaj v minikopané.

Nové sportoviště je tvořeno hřištěm s umělou trávou, které je obepnuté běžeckou dráhou. V oblouku dráhy se nachází menší hřiště s umělým povrchem a dále sektor pro skok vysoký a vrh koulí. „Je to pro nás obrovská pomoc. Máme ve škole sportovní třídy, které stoprocentně tento areál využijí. A také v odpoledních hodinách se budeme snažit využít ho pro uspokojení zájmu veřejnosti, zejména dětí. Už teď se na nás nejrůznější spolky a

skupiny lidí obracejí,“ uvedl ředitel Základní školy Slovan Jaroslav Němec.

Výbudování moderního sportoviště, které lze využívat i po dešti či v zimních měsících, přišlo radnici celkem na 15 milionů korun. Díky dotaci z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ve výši 6,7 milionu radnice ze svého rozpočtu investovala jen 8 milionů 300 tisíc korun. „Naším cílem je mít do konce volebního období u každé školy hřiště na úrovni 21. století. V loňském roce jsme podobné sportoviště otevřeli u Základní školy Oskol. Zbývá nám tedy dokončit ještě vnitřní zelenou plochu hřiště u školy na sídlišti Zachar a vyprojektovat hřiště u Základní školy U Sýpek,“ přiblížil záměry města kroměřížský starosta Miloš Malý, který se v rámci slavnostního otevření na chvíli ujal postu brankáře a v nové bráně za bouřlivého povzbuzování školáků odrazil penaltové kopy obou místostarostek a ředitele školy.

—PZ—

Foto: -kam-

Beseda s občany o generální opravě mostu

V Knihovně Kroměřížska se 16. června konala beseda s občany na téma Co vás páli - generální rekonstrukce mostu přes Moravu. S účastníky hovořili zástupci projektanta a investora, vedoucí stavby, starosta města Miloš Malý, vedoucí Odboru dopravy MěÚ Kroměříž Bohdan Procházka a zástupci dopravní policie.

„Most pochází z roku 1954, od té doby nebyl opravován. Nosná konstrukce je poškozená vlivem zatékání porušenou izolací. Navíc tudy projede až 16 tisíc aut denně, takže most se nachází v havarijním stavu. Na sedmibodové škále dosáhl stupně 5, což znamená špatný,“ uvádí Martin Račanský ze společnosti Skanska DS.

Prvním krokem v projektu probíhají přeložky inženýrských sítí pod řekou Moravou. Práce na opravách budou s výjimkou státních svátků začínat denně v šest hodin ráno, skončí vždy v 18 hodin. Stavbaři odstraní povrch chodníků, vozovky, záchytná zařízení, římsy včetně hydroizolace a dilatačních závěrů. Následně upraví povrch nosné konstrukce vyrovnávacím betonem, pokladou novou izolací, římsy, zábradlí, dilatační závěry a osadí nové odvodňovače. Nosná konstrukce bude v prvním a třetím poli zesílena nalepením externí výztuže. Uměrně k tomu bude omezoována doprava. Veškeré změny v dopravě budou včas oznamovány a řešeny dopravním značením. Přesto bude na plynulý průjezd městem ve zvýšené míře dohlížet městská policie.

Od 1. září se most zcela uzavře pro osobní i nákladní dopravu. Průjezdný bude pouze pro autobusy městské hromadné dopravy a vozidla integrovaného záchranného systému. Pěší budou moci přejít na vlastní nebezpečí po jedné stra-

ně, bezpečnější pro ně bude přechod po nedaleké lávce. Ke komplikacím se určitě také připojí rozsáhlá rekonstrukce kolejí železničního nádraží. Na několik dnů dojde k úplnému uzavření přejezdu silnice ve směru na Hulín, který se bude vyměňovat. Díky úpravám železnice se o polovinu sníží množství posunovaných vlaků přes silnici.

Celá akce si vyžádá přibližně 40 milionů korun. Více než osmdesát procent bude dotováno z evropských fondů, zbytek zaplatí Zlínský kraj a státní dotace. Definitivní ukončení oprav plánuje stavební firma na jaro příštího roku, kdy bude dokončovat práce pod tělesem mostu už za plného provozu. Pro motoristy se most otevře nejpozději 20. listopadu letošního roku.

M. Karásek

Foto: -kam-

V Kroměříži začne platit zákaz konzumace alkoholu na veřejnosti

Zastupitelé města Kroměříže ve čtvrtek 26. června schválili obecně závaznou vyhlášku, která zakazuje konzumaci alkoholických nápojů na veřejném prostranství. Kroměříž se tak připojila k řadě obcí a měst, jejichž snahou je zakročit proti stále častějším problémům s opilými lidmi, kteří svým chováním narušují veřejný pořádek.

Vyhláška č. 3/2008 zakazuje konzumaci alkoholických nápojů na konkrétních vymezených plochách veřejného prostranství ve městě. Veřejným prostranstvím se přitom rozumí všechny prostory přístupné každému bez omezení, tedy i náměstí, ulice, tržnice, chodníky, veřejná zeleň, parky či podloubí. „Problematika konzumace alkoholu je teď aktuální v celé řadě měst a obcí. Změnil se právní výklad k této problematice a obce již mohou takovou vyhlášku vydat bez obavy, že ji zruší Ústavní soud. Nechceme sice zbytečně omezovat svobodu a volnost lidí, ale na druhou stranu je to jediný způsob, jak můžeme eliminovat negativní jevy, které se rozmáhají v centrech

mnohých měst v České republice, Kroměříž nevyjímaje,“ vysvětlil kroměřížský místostarosta Petr Sedláček. Podle něj bývají největší problémy přímo v městském centru. „Soustřeďují se zde zejména typy lidí, kteří nemají kde přebývat, i když to nejsou výlučně bezdomovci. Potom stačí jeden či dva jedinci, nebo malá skupinka, která svou bujarou zábavou celou lokalitu znehodnocuje a odrazuje návštěvníky i občany, aby se zde s pocitem bezpečí pohybovali. Podobně bychom chtěli díky vyhlášce řešit i situaci na mnohých dětských hřištích,“ poznamenal Petr Sedláček.

Nově vydaná vyhláška zahrnuje i několik výjimek. Zákaz konzumace alkoholu na veřejném prostranství se například nevztahuje na Silvestra a Nový rok, na restaurační zahrádky, které jsou součástí restauračních zařízení, či na popíjení alkoholu v rámci kulturních a sportovních akcí pořádaných městem, nebo řádně oznámených městskému úřadu. **-pz-**

Radnice zrušila poplatky ze vstupného

Pořadatelé kulturních a sportovních akcí již nebudou muset v Kroměříži odvádět městu poplatek ze vstupného. Vyplývá to z úpravy obecně závazné vyhlášky č. 4/2008 o místních poplatcích, kterou ve čtvrtek 26. června schválili zastupitelé. Vyhláška zahrnuje několik drobných změn, které ve prospěch občanů snižují některé poplatky, nejpodstatnější změnou a současně hlavním důvodem přijetí úpravy je úplné zrušení poplatku ze vstupného na kulturní a společenské akce konané na veřejnosti.

„Hlavním důvodem k tomuto kroku je skutečnost, že většinu akcí a jejich pořadatele město stejně podporuje. Buď jim přispíváme na činnost, nebo jsme následně poplatek odpouštěli, protože byl zejména pro neziskové organizace vysoký,“ vysvětlil místostarosta Kroměříže Petr Sedláček. Podle něj není částka, o kterou město po zrušení poplatku přijde, nijak zásadní. „Je to asi 150 až 160 tisíc ročně, což je položka, která není pro rozpočet města významná a navíc s sebou přinášela nutnost určité administrativní agendy, která také není zadarmo. Celkově

bude podle mého názoru přínos této změny pozitivní,“ dodal místostarosta Sedláček.

Se zrušením poplatku ze vstupného přímo souvisí další nově vydaný předpis, a to vyhláška č. 5/2008, o stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav, diskotek a jiných kulturních podniků v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného počátku. „Zrušením poplatku ze vstupného jsme sice učinili vstřícný krok, ale zároveň jsme ztratili kontrolu nad tím, jakým způsobem budou pořadatelé akcí zabezpečovat související služby. Odpuštěním nebo snížením poplatku jsme totiž mohli organizátory dobře motivovat k zajištění úklidu, pořadatelské služby a podobně. Tyto podmínky nyní obecně stanovuje nová vyhláška,“ vysvětlil Petr Sedláček.

Radnice předpokládá, že nová vyhláška nebude konfliktní. Pouze by měla stanovit pravidla, která jsou již dnes ve městě zavedená a pořadatelé je většinou respektují. **-pz-**

Nelegální palírný destilátů skončí v muzeu

Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových, odbor Odložené pracoviště Kroměříž (Územní pracoviště Brno), převzal od Policie ČR na základě usnesení Okresního soudu v Kroměříži dvě nezákoně domácí palírný destilátů.

Jedná se o měděné kotle, víka kotlů, míchadla a chladič zařízení. ÚZSVM tyto domácí palírný předal bezúplatně Slováckému muzeu v Uherském Hradišti, které je použije jako exponáty stálé expozice Muzea lidových palenic na moravsko – slovenském pomezí ve Vičnově.

Radnice získala miliony na vybudování cyklostezky do Kvasic

Kroměřížská radnice uspěla se svou žádostí o evropské finanční prostředky na realizaci cyklostezky vedoucí po koruně hráze řeky Moravy z Kroměříže do Kvasic. Tento úsek je součástí Moravské dálkové cyklotrasy a je napojen na evropskou cyklistickou síť Euro Velo vedoucí od Baltu k Jadraniu. Díky získané dotaci z Evropské unie začne již příští rok kroměřížská radnice budovat podél břehů řeky Moravy bezpečnou a kvalitní stezku pro cyklisty i bruslaře.

„Projekt jsme zpracovávali ve spolupráci se Sdružením obcí pro rozvoj Baťova kanálu a vodní cesty na řece Moravě a jsme velice rádi, že jsme ve výzvě uspěli. Můžeme se tedy konečně pustit do velkého záměru propojit Kroměříž se Slovákem a dokonce i Slovenskem s využitím koridoru řeky Moravy a Baťova kanálu,“ uvedla kroměřížská místostarostka Olga Sehnalová. „Celkové výdaje na realizaci se pohybují ve výši 46 milionů 174 tisíc korun, přičemž dotace z evropských fondů činí 38 milionů 184 tisíc korun. Obec Kvasice zafinancuje úsek ve svém katastrálním území částkou 1 milion 337 tisíc korun a zbyvající sumu, tedy 6,6 milionu korun, zajistí město Kroměříž ze svých zdrojů,“ uvedla projektová manažerka radnice Jana Pošvancová. S výstavbou se začne během příštího roku a celý úsek by měl být hotov v průběhu první poloviny roku 2010.

„Určitě to zvýší spektrum rekreačních možností pro turisty i pro Kroměřížany. V každém případě se jedná o nejvýznamnější investici města Kroměříže do oblasti cykloturistické infrastruktury za posledních několik let,“ dodala Olga Sehnalová.

Cyklostezka s asfaltovým povrchem povede z Kroměříže podél řeky Moravy až k silničnímu mostu u Kvasic. Odtud by do budoucna měla pokračovat do Nedakonice. Součástí cyklostezky má být i několik stanovišť na odpočinek a dřevěná lávka přes kvasický Panenský potok. Moravská dálková cyklotrasa konkrétně úsek Kroměříž–Nedakonice, je uvedena v Národní strategii rozvoje cyklistické dopravy jako jedna ze stěžejních regionálních cyklotras. **-pz-**

V Kroměříži přibude další kvalitní cyklostezka

Kroměřížská radnice ještě letos učiní další krok v rozvoji místních cyklostezek. Začne stavět úsek cyklostezky mezi železničním mostem přes řeku Moravu (Zborovský most) a sportovním letištěm. Co se týče jeho délky, je to úsek poměrně krátký, nicméně lokálně důležitý a navíc napojený na síť dálkových cyklotras.

Podle kroměřížské místostarostky Olgy Sehnalové je úsek od železničního mostu po křižovatku u letiště částí Moravské dálkové cyklotrasy. „Je to další část našeho velkého záměru vybudovat kvalitní cyklostezku z Kroměříže přes Kvasice až do Otrokovic a dále kolem Baťova kanálu,“ uvedla Olga Sehnalová. Podle ní je dnes tato poměrně krátká část sice průjezdná, ale jen za pěkného počasí a za sucha. Navíc je to i přístupová cesta k některým

rodinným domům v této lokalitě a po úpravě povrchu volali zdejší obyvatelé už několik let. „Opakovaně jsme žádali o dotaci a teprve v letošním roce jsme byli úspěšní,“ vysvětlila Olga Sehnalová a dodala, že letos by měl být úsek hotov.

Realizace cyklostezky v úseku železniční most – letiště bude stát celkem 5 milionů 900 tisíc korun. „Dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury činí 3,5 milionu korun. Úsek je dlouhý 980 metrů, přičemž v délce osmdesáti metrů bude povrch tvořen dlažbou, protože trasa má úzký profil a nevejde se na něj finišér. Zbývající část bude mít povrch z asfaltového koberce,“ sdělil vedoucí odboru rozvoje Josef Koplík. Cyklostezka by měla být hotova do konce letošního roku. **-pz-**

Zastupitelé ocenili dárce krve

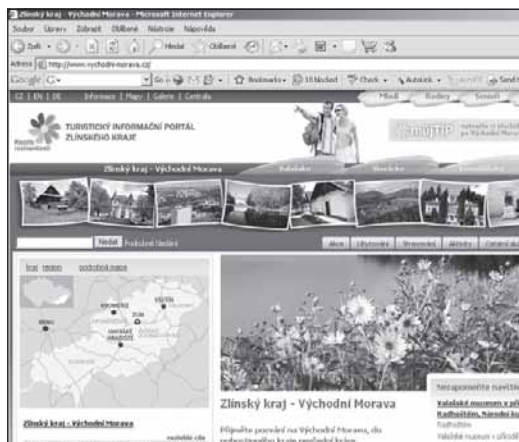
Vladimír Hujčeka z Kroměříže daroval svou krev na Transfúzním oddělení kroměřížské nemocnice už po padesáté. Jeho rozhodnutí pomáhat lidem ocenilo Zastupitelstvo města Kroměříže dárkem a přáním pevného zdraví do dalších let.

Foto: -kam-

Kraj nabízí turistům nový web

Chystáte se na výlet, nebo si chcete naplánovat dovolenou? Kraj oficiálně zahájil provoz webu pro turisty www.vychodni-morava.cz. „Použitý systém umožňuje ná-

vštěvníkům několik způsobů virtuální cesty po regionu i rychlé vyhledávání podstatných informací,“ uvedl mluvčí Zlínského kraje Patrik Kamas.

Portál obsahuje celkem 1,5 gigabajtů dat. „Velmi zajímavý je například mapový modul. Když kliknete na svítící hvězdičky, objeví se jednotlivé památky a můžete se proklikat až na jednotlivé www stránky. U každé lokality najdete doporučené akce, trasy a programy,“ informovala Vladimíra Divílková z odboru strategického rozvoje Zlínského kraje. Zajímavost? Mapy jsou zobrazeny i v měřítku 1:10 000 vhodném pro orientační běh.

„Modul Můj tip zase umožňuje ukládání objektů a informací, které návštěvníka zaujaly, do osobního prostoru,“ přiblížil další možnosti portálu krajský radní pro cestovní ruch Jindřich Ondruš. Hejtmán Libor Lukáš uvedl, že práce na portálu byly zahájeny v druhém pololetí roku 2005. Po dvou a půl letech je portál připraven poskytovat své služby,“ řekl.

„Projekt portálu byl financován z evropských strukturálních fondů s celkovým rozpočtem pět milionů šest set tisíc korun,“ doplnil Kamas. Partneři projektu jsou Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu Kroměřížsko, Region Slovácko, Sdružení Hornovsacká dráha, Svazek obcí mikroregion Valašskomeziříčsko – Kelčsko, Sdružení mikroregion Rožnovsko, Sdružení obcí Hornolidečska, Region Zlínsko a mikroregion Luhačovičské Zálesí. **-red-**

Senioři z Jihoafrické republiky zavítali do Kroměříže

V úterý 10. června přivítalo Centrum pro seniory a zdravotně postiženou mládež Klubu UNESCO Kroměříž v Základní škole Zachar milou návštěvu. Jedno ze zastavení na cestách po Evropě (Maďarsko, Slovensko) a České republice tu uskutečnila skupina 45 seniorů - studentů univerzity III. věku z Jihoafrické republiky. Prohlédli si Arcibiskupský zámek, Podzámeckou a Květnou zahradu a klubové prostory centra. Na půdě radnice je přivítal kroměřížský starosta Miloš Malý, který jim stručně nastínil historii města a okolí a předal drobnosti, jež jim budou připomínat pobyt v Kroměříži. „Snažíme se ukázat jim to nejhezčí, co v Kroměříži máme. Byli bychom potěšeni, kdyby se tu cítili dobře a svým krajanům Kroměříž

doporučili k návštěvě,“ řekla nám Marie Foltýnová, předsedkyně Centra pro seniory a zdravotně postiženou mládež, ale na závěr si posteskla: „Škoda, že není v Kroměříži ubytování pro takový hromadný zájezd. Naši přátelé byli ochotni u nás strávit delší čas. Stejně jako setrvali ve Vysokých Tatrách a v příštích dnech pobudou v Českých Budějovicích a v Českém Krumlově.“

-kam-

Foto: -kam-

Knížecího holdování se zúčastnili představitelé partnerského města

Velkolepé oslavy desátého výročí zápisu kroměřížských památek na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO navštívili primátor partnerského města Nitra Jozef Dvonč a přednosta Městského úřadu Nitra Ľubomír Martinka, které v sobotu 7. června přivítal starosta města Miloš Malý.

Foto: -kam-

Studentský parlament se představil zastupitelům

Koordinátor studentského parlamentu Pavel Motyčka, pedagog Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži, si pro jednání Zastupitelstva města Kroměříže 26. června připravil krátké představení myšlenek, vyplývajících z předcházejících zasedání Studentského parlamentu města Kroměříže. Jde především o aktivity v mimoškolní dobu, kdy studenti tráví volný čas a mají zájem jej smysluplně využít. Vyplnit jej sportem, kulturou či jinou zábavou. Rádi by ve větší míře využívali zimní stadion, skatepark, mají zájem o koncerty pro mladé, překvapili touhou po vyčleněné stěně, kde by se realizovali výtvarníci - sprejeři. Rádi by také přiložili ruku k dílu a pomohli při přípravě některé z vybraných aktivit. Zastupitelé se shodli na tom,

že najdou shodná stanoviska v tom, jak studentům vyjít vstříc.

-kam-

Foto: -kam-

Projekt Česká hlava

Projekt na podporu vědecké a technické inteligence Česká hlava byl vyhlášen v březnu 2002. Tvoří jej soubor vzájemně provázaných aktivit, jejichž cílem je popularizovat vědu a zvýšit společenskou prestiž tuzemských technických a vědeckých pracovníků coby hlavních tvůrců

ekonomické prosperity země. Každoročním vyvrcholením projektu je udělování národních cen Česká hlava pro nejlepší osobnosti z oblasti vědy a techniky. Neskromným cílem je dosáhnout společenského povědomí na úrovni jakési národní Nobelovy ceny. Za rok 2007 získal ocenění kroměřížský student Ondřej Mikšík, který se kromě toho s projektem „Praktické využití digitálního zpracování obrazu“ zúčastnil v červenci loňského roku ještě výstavy Expo Science International v Durbanu v Jihoafrické republice a letos v květnu byl účastníkem soutěže Intel ISEF v Atlantě v USA. Vysokou úroveň práce dokresluje citát z jejího posudku: „...práce je z hlediska odbornosti i prakticky dosažených výsledků vzhledem k věku autora (19 let) vysoce nadstandardní a srovnatelná s diplomovými nebo disertačními pracemi.“

-kam-

Starosta města Miloš Malý předal na základě mimořádných výsledků v oblasti vědeckého výzkumu studentu Ondřeji Mikšíkovi Pamětní medaili města Kroměříže a věcný dar. Foto: -kam-

Odborníci debatovali o bezpečnosti ve školách

Co můžeme udělat pro to, aby byly naše děti ve školách v bezpečí? Tuto a spoustu dalších otázek si kladli účastníci třetí celostátní konference na téma Bezpečná škola která se konala v úterý 10. června v prostorách Střední zdravotnické školy v Kroměříži. Odborníci se zabývali zejména protiúrazovou prevencí, protože úrazy jsou hlavní příčinou úmrtí českých dětí a mladých dospělých.

„Pokud bychom uměli účinně předcházet úrazům, zachránili bychom každý rok život 153 dětem,“ upozornila Veronika Benešová z Centra úrazové prevence 2. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Bezpečnost ve školách je podle ní obzvláště důležitá. „Bezpečnosti v dopravě je dnes věnováno nejvíce pozornosti, více než bezpečnosti v jiných úsecích života, například v domácnosti či právě ve škole. V dopravě je skutečně nejvíce úmrtí, ale co do četnosti úrazů, ve školách a doma se jich stane mnohem víc, přestože méně závažných,“ uvedla Veronika Benešová.

Snižít úrazovost a vůbec zajistit ve školách vyšší bezpečnost je smyslem mezinárodního projektu Bezpečná škola, který je stěžejním tématem konference a má

v Kroměříži velmi dobré zázemí. Již v roce 2003 nám Světová zdravotnická organizace (WHO) udělila jako prvnímu městu ve střední a východní Evropě titul Bezpečná komunita. Tento titul jsme nedostali za to, že by se nám již podařilo snížit počet úrazů, ale za to, že jsme splnili všechna kritéria stanovená WHO. A jedním z těchto kritérií je, že budeme své zkušenosti předávat dalším městům jak u nás, tak v zahraničí. A to je jeden z důvodů, proč pořádáme tuto konferenci,“ vysvětlila kroměřížská místostarostka Jarmila Číhalová. Protože právě dětská populace patří z hlediska úrazovosti k nejzranitelnějším, je řada programů realizovaných v Kroměříži zaměřena právě na děti. „Řada škol se zapojila do programu Bezpečná škola a dvě z nich, ZŠ Zachar a ZŠ Slovan, byly začleněny do mezinárodní sítě Bezpečných škol, která dnes čítá zhruba dvě desítky škol na celém světě,“ uvedla Číhalová.

Dlouhodobým cílem projektu Bezpečná komunita je různými prostředky a nástroji snížit do roku 2015 počet úrazů v kroměřížské populaci o 30 procent oproti výchozímu stavu z roku 2001.

-pz-

Odborné učiliště a Praktická škola Kroměříž mění svůj název - sloučení se Střední školou hotelovou a služeb Kroměříž

Sloučení obou středních škol je součástí celkové optimalizace středního školství, které je charakteristické po-

Jako členka poradního sboru při MŠMT ČR přispěla k výraznému rozvoji vzdělávání handicapovaných žáků v naší republice.

Rozhodnutím Zlínského kraje se od 1. července 2008 Odborné učiliště a Praktická škola Kroměříž slučuje se Střední školou hotelovou a služeb Kroměříž a jejího vedení se ujímá ředitel této školy ing. Petr Hajný.

Dnes již bývalá ředitelka školy Mgr. Jaroslava Kratochvílová se slovy dojetí předala za přítomnosti náměstka hejtmana Zlínského kraje Mgr. Josefa Slováka, jak říká, své dítě do péče nového subjektu, SŠS Kroměříž.

Chceme paní Mgr. Jaroslavě Kratochvílové ještě jednou poděkovat za její dlouholetou pedagogickou práci, kterou věnovala rozvoji vzdělávání žáků v Odborném učilišti a PrŠ Kroměříž, o čemž vypovídá i její státní

ocenění, které obdržela od ministra školství Mgr. Ondřeje Lišky.

Ing. Petr Hajný,

ředitel Střední školy hotelové a služeb, Kroměříž

Foto: P.Zrna

klesem uchazečů o odborné vzdělání. Ke Střední škole hotelové a služeb Kroměříž je od 1. července 2008 začleněno Odborné učiliště a Praktická škola Kroměříž, jejíž činnost začala 1. září 1992 v objektu bývalých jeslí na ulici Mánesova.

Tato škola - OU a PrŠ - prošla za svou existenci řadou změn. Ihned po svém vzniku byla zařazena mezi speciální školy, které připravují uchazeče s nejrůznějšími výukovými problémy, zdravotními postižením a oslabením do profesionálního života. Škola byla od počátku koncipována jako škola spíše rodinného typu s počtem žáků okolo 100 - 120. V roce 1993 byla rozšířena o Odborné učiliště a tím o učební obory zakončené výučním listem. Původní nabídka vzdělávání v učebních oborech kuchařské práce a šití prádla se postupně rozšířila o učební obor cukrářské práce, zámečnické práce a údržba a v roce 2002 o velmi žádané zednické práce.

O dobré jméno školy se od samotného vzniku a po celou dobu existence školy zasloužila její ředitelka Mgr. Jaroslava Kratochvílová.

Celistvost a vzájemná provázanost všeho živého je známa všem kulturám odedávna

Udržování života a zachování zdraví stromů a rostlin má stejnou důležitost jako život a zdraví člověka. Bez zdravé přírody není možno dlouhodobě udržet život lidstva. V době globální krize můžeme čerpat i z komplexních znalostí Indie, vzhledem k její dlouhé historii péče o stromy a rostliny vycházející z hlubokého pochopení vzájemných ekologických vazeb a rovnováhy přírody.

Práce nositele Nobelovy ceny prof. J. Ch. Bose, který poprvé vědeckým výzkumem potvrdil, že premisy, z nichž vycházel pohled na život ve staré Indii, kde byly stromy a rostliny považovány za živé bytosti, jsou platné. Pouze tento pohled na život vede k takovému chování, které neustí v ničení přírody.

Na vysazení jednoho stromu se z městského rozpočtu zaplatí přibližně 3000 korun. Za jeden rok město platí na výsadbu zeleně, včetně okrasných záhonů na Velkém náměstí a dalších, na 800 000 korun. Její následné ošetřování přijde na 1 700 000 korun.

Když pak někdo strom ve městě zničí, nebo ho zahubí chemickými látkami, nezpůsobí škodu pouze materiální, ale naruší mikroklima, které si dřevina kolem sebe vytváří, navíc dalším vysazením nové rostliny se naruší celistvost už vzrostlé aleje nebo parčíku. Nikdo snad nechce skončit na pusté planetě bez „nebezpečné“ přírody. Zvláště dnes, kdy je potřeba každý nový strom, je důležité tyto souvislosti připomínat, abychom zmírnili důsledky klimatických změn. Jeden vzrostlý strom dokáže pokrýt spotřebu kyslíku deseti lidí.

Proč se člověk snížil k tomu, aby s krutostí zahubil mlčenlivý strom, který navíc nemá v městském ovzduší a malé omezené ploše snadný život? - ptáme se ing. Martina Posoldy, který má na Odboru služeb Městského úřadu v Kroměříži oblast výsadby zeleně na starost. „Na stromech si cestou z restaurace dokazují svou nezkroutnou sílu a odvahu opilci, kteří ztratili veškerou soudnost. Někdy jsou ráno překvapeni z toho, jaká za nimi zůstala spoušť. V jiných případech to může být promyšlená a připravená pomsta proti přítomnosti stromu v blízkosti bydliště. Jeho koruna bude jednou stínit okna a vadit ve výhledu, kořeny prorostou až k domovním základům či na hřbitově pod náhrobní kameny a naruší je, v košaté koruně se usadí hejna nenasycených ptáků a ráno budou hluchní, popřípadě nebudou brát ohledy na naleštěnou kapotu auta parkujícího pod jejich příbytky a znečistí ji.“ V každém případě náhradní výsadba vyžaduje další peníze a odčerpává náklady na sázení nových stromů ve městě. „Není výjimkou, že nám s obnovou stromořadí pomáhá podle svých sil školní mládež,“ pokračuje Martin Posolda. „Pak žákům těžko vysvětlujeme, že jejich

snaha přišla nešetrným zákrokem nějakého vandala, který třeba jen olámal větve mladého stromku, vniveč.

Zdravý vývoj nového stromu dokáže přerušit i neopatrný člověk, který strunovou sekačkou odstraňuje trávu

z blízkosti kmene. Několik řezů do kůry a strom beznadějně usychá. „Odhadujeme, že až 20 procent nové výsadby je tímto způsobem poškozeno,“ dodává Martin Posolda.

M. Karásek

Sdružení Stop vandalům pokračuje ve svých aktivitách

Sdružení Stop vandalům bylo založeno v roce 2005. Jeho posláním je aktivně se podílet na zlepšování stavu životního prostředí, kulturních a historických památek i krajiny, podporovat rozvoj cestovního ruchu a realizaci účinných protipovodňových opatření. V závěru roku 2006 soustředilo svoje aktivity na neutěšený stav Květné a Podzámecké zahrady, památek, jež už deset let figurují na Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Prvním krokem bylo zahájení finanční sbírky, jejíž výtěžek by pomohl obnově a ochraně zahrad. Studenti Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně sponzorsky natočili krátký dokumentární film Zpráva o stavu Podzámecké zahrady - památky UNESCO. Následovalo vydání stejnojmenné publikace, v dalším vydání v angličtině. Distribuuje se nejen ve školách, ale i poslancům Parlamentu ČR nebo poslancům Evropského parlamentu. Podporu těmto snahám už vyjádřili například Tomáš Baťa jr., ministr kultury ČR Václav Jehlička nebo legendární cestovatel a neúnavný spisovatel Miroslav Zikmund. Na konto sdružení už přicházejí první peníze.

Zakladatele a předsedy Občanského sdružení Stop vandalům Milana Komínka jsme se zeptali, zda bude

pokračovat ve stejném tempu a na stejných projektech, když se začalo hovořit o možném přílivu téměř 600 milionů korun z evropských fondů, jež by měly přispět k razantní obnově kroměřížských zahrad.

„Samozřejmě, že v našem úsilí nepolevíme. Všechna naše rozhodnutí i projekty konzultujeme s Národním památkovým ústavem se sídlem v Kroměříži, neprovozujeme žádné partyzánské nápady. Je pravda, že už několik sponzorů prohlásilo, že když k nám míří takový objem peněz, nebudeme potřebovat drobnější podporu a rozhodnou se pro něco jiného. Přesto chceme pokračovat ve vydávání publikace a rozdávat ji především ve školách, abychom podnítili zájem mládeže o vzácné památky a také zabránili, aby se z ní nestávali vandalové, schopní bezmyšlenkovitě ničit unikátní dědictví. V rámci volitelného pedagogického času mohou učitelé probrat význam a důležitost památek v bezprostředním okolí školy.

Jednáme rovněž s vedením VaK Kroměříž o možnosti znovuoobnovení dodávky vody do systému Květné zahrady, kam by se měly navracet oblíbené vodní prvky.“

M. Karásek

Konference se zabývala ohrožením historických zahrad

V současné době je na světě 851 lokalit, které jsou svým významem jedinečné natolik, že byly zapsány na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. V České republice je takových významných památek 12, jedna z nich, Zahrady a zámek v Kroměříži, figuruje na prestižním seznamu od prosince 1998.

Dvoudenní mezinárodní konference Historické zahrady 2008 se konala ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku v Kroměříži ve dnech 5. a 6. června u příležitosti

10. výročí zápisu zahrad a zámku na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Hlavním organizátorem konference byl Klub UNESCO Kroměříž.

Konferenci zahájily projevy starosty města Miloše Malého, radního pro kulturu a památkovou péči Zlínského kraje Jindřicha Ondruše, velvyslance ČR při UNESCO v Paříži Petra Janyšky, předsedy národního komitétu Mezinárodní rady pro památky a sídla ICOMOS Josefa Štulce, vedoucího sektoru parků a zahrad Ministerstva kultury Francie Joelle Weila a předsedy Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska Petra Sedláčka. Ministr kultury ČR Václav Jehlička, který přijal nad konferencí záštitu, se zúčastnil až podvečerního jednání.

S poznatky z náročné a odpovědné práce, kterou péče o kvalitu historických zahrad představuje, seznámili účastníky konference odborníci z Lednicko-Valtického areálu, Veltrus a Průhonice, evropské historické zahrady a snahu o jejich záchranu představili specialisté z Bratislavy, Nitry, Dublinu a Versailles. Několikrát zazněla připomínka nutnosti vzdělávání zahradníků se specializací na historické zahrady. Pokud se podaří získat finanční dotaci pro kroměřížské zahrady, centrem vzdělávání odborníků by se stala právě Kroměříž.

M. Karásek

V Justiční akademii se konala mezinárodní konference

Snaha o zlepšení veřejné samosprávy a jak umožnit lidem jednodušší orientaci v místní a regionální samosprávě byly cíle dvoudenní mezinárodní konference, která se pod názvem Právní regulace místní a regionální samosprávy konala v prostorách Justiční akademie v Kroměříži. Spolu s Právnickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně ji pořádal veřejný ochránce práv.

Do Kroměříže se sjeli zástupci Ministerstva vnitra ČR, českých a slovenských právnických fakult, ústavních soudů České republiky a Slovenska a dalších institucí. Přítomen byl i JUDr. Otakar Motejl, veřejný ochránce práv České republiky. Jednání konference se zabývalo koordinací právní regulace místní samosprávy v České republice s požadavky a pravidly Evropské unie, ale řešila se i řada dalších záležitostí, přičemž odborníci porovnávali zkušenosti ze Slovenské republiky a naše.

„V moderních prostorách Justiční akademie v Kroměříži se podobné workshopy velmi dobře a úspěšně pořádají,“ odpověděl nám na otázku, proč se mezinárodní konference schází právě v Kroměříži, ombudsman JUDr. Otakar Motejl. „Kroměříž nabízí i jiné prostředí pro účastníky po ukončení jednání. Arcibiskupský zámek s jedinečnou obrazárnou, Květnou nebo Podzámeckou zahradu, ale třeba i příjemnou procházku městem, rozehřátým letním

sluncem. Osobně mám město Kroměříž velmi rád, mám tu štěstí na dobré počasí, je to velice krásné město. Když mám příležitost, vždy se tu velice rád zastavím. Trochu mě jen mrzí, že se tu nemůže slušně ubytovat větší společnost účastníků konferencí. Kdyby to bylo možné, určitě by sem jen z našeho oboru přijíždělo několik stovek účastníků ročně,“ ukončil debatu veřejný ochránce práv ČR.

M. Karásek

Konference v Justiční akademii se zúčastnil veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl. Foto: -kam-

Kroměříž hostila mezinárodní jednání

Ve dnech od 13. do 16. května 2008 se v Kroměříži uskutečnilo 16. zasedání Česko – rakouské komise pro hraniční vody (dále jen „komise“) ustanovené na základě Smlouvy mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě vodohospodářských otázek na hraničních vodách, která byla podepsána dne 7. prosince 1967 a v platnost vstoupila dne 18. března 1970.

Zasedání vedli stálý český zmocněnec ing. Karel Bláha CSc, náměstek ministra a ředitel sekce technické ochrany životního prostředí Ministerstva životního prostředí, a zástupce stálého českého zmocněnce ing. Miroslav Král, CSc, ředitel odboru vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství. Rakouskou delegaci na tomto jednání vedl stálý rakouský zmocněnec Dipl. ing. dr. Konrad Stania ze Spolkového ministerstva zemědělství, lesního hospodářství, životního prostředí a vodního hospodářství. Za rakouskou stranu se jednání dále zúčastnili zástupci Spolkového ministerstva dopravy, inovací a technologie a zástupci Úřadu hornorakouské zemské vlády a Úřadu dolnorakouské zemské vlády.

Účelem jednání stálých zmocněnců vlád bylo projednání spolupráce mezi Českou republikou a Rakouskou republikou v oblasti vodního hospodářství. Na základě zkušeností s povodněmi z předchozích let obě smluvní strany v rámci tohoto zasedání projednaly možnost zlepšení ochrany před povodněmi v povodí Moravy a Dyje. Dále se obě strany dohodly na postupných krocích vedoucích ke snížení znečištění vodního toku Dyje rakouským chemickým závodem v Pernhofenu. Mimo tyto záležitosti obě strany projednaly úpravy a udržování hraničních vodních toků, udržování jejich čistoty, plavebních otázek aj. Výsledek zasedání je uveden v oboustranně odsouhlaseném a podepsaném Protokolu ze 16. zasedání komise, který bude na české straně po projednání s příslušnými ministerstvy předložen ke schválení ministru životního prostředí.

Závěrem oba stálí zmocněnci vyslovili poděkování zástupcům města Kroměříže za možnost uskutečnit své setkání v tomto městě. Příští setkání stálých zmocněnců se uskuteční od 11. do 15. května 2009 v partnerském městě Kroměříže, v rakouském Kremsu.

-red-

Kroměřížské náměstí patřilo doprovodným akcím zlínského festivalu

Díky partnerství uzavřenému mezi kroměřížskou radnicí a pořadateli Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež se některé jeho doprovodné aktivity přenesly i do Kroměříže. Ve středu 4. června odpoledne se v rámci Festivalového čtení představil mladým čtenářům svým osobitým přednesem bavič Josef Alois Náhlovský. Odpoledne se na Velkém náměstí uskutečnil Festivalový den zdraví s VZP, spojený s rozmanitými soutěžemi, zábavnými hrami a koncertem zpěvačky Markéty Peškové. Dalším programem na Velkém náměstí bylo 8. června večer pod širým nebem promítání nového českého filmu Bobule.

kam-

Město Kroměříž uctilo památku Ferdinanda Stoličky

Křest nové české poštovní známky v hodnotě 12 Kč s vyobrazením PhDr. Ferdinanda Stoličky, kroměřížského rodáka se uskutečnil v konferenčním sále Muzea Kroměřížska 19. června. Klub filatelistů Kroměříž ve spolupráci se Švabinského kruhem přátel výtvarného umění (ŠKPVU) a Muzeem Kroměřížska pod záštitou města Kroměříže

uspořádal slavnostní setkání, na němž Jiří Martínek z Historického ústavu Akademie věd ČR a Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy Praha přiblížil vědecký život a badatelskou práci Ferdinanda Stoličky. Vyvrcholením programu se stal křest nové známky, vykonaný mešním vínem z kroměřížských Arcibiskupských zámeckých vinných

sklepů. Kmotry nové poštovní známky se stali starosta města Miloš Malý, tajemník Svazu českých filatelistů Jaroslav Maleček, předseda Klubu filatelistů v Kroměříži Alois Veselý, vedoucí Pošty Kroměříž Marie Součeková, vědecký pracovník Jiří Martínek, ředitel Muzea Kroměřížska Jiří Stránský a předsedkyně ŠKPVU Markéta Mercová.

Foto: -kam-

kam-

Cena biskupa Karla Lichtensteina z Castelnoru má své první nositele

Dne 12. června v 19.30 se ve skleníku Květné zahrady konal slavnostní večer k připomenutí 10. výročí zápisu Zahrad a zámku v Kroměříži na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. **Carmina Burana Carla Orffa v podání Filharmonie B. Martinů Zlín s dirigentem T. Hanusem a Českého filharmonického sboru se sborníkem P. Fialou měla velký úspěch. Součástí večera bylo udělení ceny biskupa Karla Lichtensteina z Castelnoru, kterou získali tvůrci, organizátoři a významní mecenáši z oblasti kultury a vzdělávání v Kroměříži.** Tato cena nese jméno olomouckého biskupa, který v letech 1664-1695 vybudoval z válkou zničené Kroměříže rezidenční město naplněné architektonickými skvosty se zámekem a zahradami, knihovnou, obrazovou galerií nebo zámeckou kapelou evropské úrovně.

Klub UNESCO Kroměříž touto veřejnou formou hodlá vyjádřit úctu k zakladateli kulturního bohatství našeho města, ale mimořádným oceněním chce také poděkovat těm, kteří obohacují kulturní život současny.

Ocenění za přítomnosti olomouckého arcibiskupa Mons. Jana Graubnera bylo předáno:

Městu Kroměříž za trvalou podporu činnosti Klubu UNESCO Kroměříž v oblasti kultury a vzdělávání. **Zlínské-**

mu kraji za podporu činnosti Klubu UNESCO Kroměříž v oblasti kultury a vzdělávání. **Jiřímu Novákovi** za vynikající výtvarné i literární dílo věnované městu Kroměříži. **MUDr. Evě Novákové** za významný osobní vklad vedoucí k naplňování idejí UNESCO v Kroměříži a organizaci festivalu „Hudba v zahradách a zámku v Kroměříži“. **Janu Štěpánkovi** za celoživotní vynikající pedagogickou činnost v oblasti sborového zpěvu. **Firmě AEV, spol. s r.o.**, za podporu tradičního festivalu „Hudba v zahradách a zámku v Kroměříži“. **Firmě PILANA TOOLS, a.s.**, za podporu tradičního festivalu „Hudba v zahradách a zámku v Kroměříži“. **UniCredit Bank, a.s.**, za podporu koncertů a dalších hudebních aktivit Klubu UNESCO Kroměříž. **Stavební firmě SYNER Mandáň, a.s.**, za podporu kulturní činnosti Klubu UNESCO Kroměříž, zejména tradičního festivalu „Hudba v zahradách a zámku v Kroměříži“. **Firmě RAPOS, spol. s r.o.**, za podporu tradičního festivalu „Hudba v zahradách a zámku v Kroměříži“. **Firmě NWT Computer, spol. s r.o.**, za podporu tradičního festivalu „Hudba v zahradách a zámku v Kroměříži“. **Firmě GRANIT HOLEC, spol. s r.o.**, za podporu tradičního festivalu „Hudba v zahradách a zámku v Kroměříži“.

tan

NABÍDKA KULTURNÍCH A SPOLEČENSKÝCH PROGRAMŮ V KROMĚŘÍŽI

KONCERTY

- Úterý 15. července v 19.30 h, Sněmovní sál Arcibiskupského zámku v Kroměříži - „**Vivaldi Tour Gabriely Demeterové**“. Koncertní turné české houslové virtuosky k 330. výročí narození skladatele Antonia Vivaldiho. **Collegium Gabriely Demeterové**.
- Čtvrtek 17. července v 18 h - **Hanácká dechová hudba HULÍNANÉ** - promenádní koncert. Kapelník Petr Polák. Velké náměstí Kroměříž.
- Čtvrtek 17. července v 19 h - **Mothers Follow Chairs** - blues-soulová kapela z Přerova. Zahrádka Klubu Starý pivovar Kroměříž.
- Sobota 19. července v 19.30 h - **Cardiff County & Vale of Glamorgan Youth Orchestra, Wales**. Mládežnický symfonický orchestr hrabství Cardiff. Sněmovní sál Arcibiskupského zámku.
- Středa 23. července v 19.30 h, chrám sv. Mořice - **Oratoria a motetta Giacomina Carissimího** - skladby italského skladatele z kroměřížského hudebního archivu. **Capella Regia musicalis**.
- Čtvrtek 24. července v 18 h - **Schelinger revival kapela** - promenádní koncert. Ladislav Loucký - zpěv. Velké náměstí Kroměříž.
- Čtvrtek 24. července v 19 h - **Duo Valmez - Karel Zich Revival** - sourozenecký pár Skypalových. Zahrádka Klubu Starý pivovar Kroměříž.
- Čtvrtek 31. července v 18 h - **Ten Sticks - rocková kapela** - promenádní koncert. Velké náměstí Kroměříž.
- Čtvrtek 31. července v 19 h - **Eva Emingerová z Prahy, Quartet a Petr Žurek** - osvědčené jazzové seskupení. Zahrádka Klubu Starý pivovar Kroměříž.
- Čtvrtek 7. srpna v 19.30 h, Sněmovní sál Arcibiskupského zámku v Kroměříži - **závěrečný koncert Art Collegium 2002**. Hudba a zpěvy z opery Prodaná nevěsta B. Smetany a Rusalka A. Dvořáka. **Moravská filharmonie Olomouc, diriguje Tomáš Netopil**.
- Čtvrtek 7. srpna v 18 h - **Cimbálová muzika DUBINA** - promenádní koncert. Primáš Luděk Koutný. Velké náměstí Kroměříž.
- Čtvrtek 7. srpna v 19 h - **Setkání s jazzem - hrají a zpívají amatéři i profesionálové z regionu**. Zahrádka Klubu Starý pivovar Kroměříž.
- Čtvrtek 14. srpna v 18 h - **Academic Jazz Band Přerov** - jazzový repertoár 20. až 30. let minulého století. Promenádní koncert. Velké náměstí Kroměříž.
- Čtvrtek 14. srpna v 19 h - **Koncert romského muzikanta a zpěváka Mária Bihářiho**. Zahrádka Klubu Starý pivovar Kroměříž.
- Čtvrtek 21. srpna v 18 h - **Dechová hudba ZDOUNEČANKA** - promenádní koncert. Kapelník a zpěv Miroslav Nauč. Velké náměstí Kroměříž.

- Čtvrtek 21. srpna v 19 h - **Kalandra Memory Band z Plzně**. Zahrádka Klubu Starý pivovar Kroměříž.
- Úterý 26. srpna v 18 h - **Big Band Zlín** - promenádní koncert. Kapelník Lubomír Morávek, zpěv Josef Vaverka. Velké náměstí Kroměříž.
- Čtvrtek 28. srpna v 19 h - **Koncert folklórní kapely Bukovinka**. Zahrádka Klubu Starý pivovar Kroměříž. Koncerty se konají jen za příznivého počasí.

HUDEBNÍ AKADEMIE

Upozornění: v červenci ani v srpnu se programy Hudební akademie nekonají. V září začíná ve středu 10. poslecho-
vým pořadem Umberto Giordano: **Andrea Chénier** (Franco Correlli, Antonietta Stella, Mario Sereni) v 16.30 hodin v konferenčním sále Knihovny Kroměřížska.

VÝSTAVY

- **Památník Maxe Švabinského** - přehlídka všech období a technik tvorby kroměřížského rodáka. Muzeum Kroměřížska.
- **Příroda a člověk** - Fauna flóra a archeologické nálezy z regionu - například keltské osídlení Hostýna a stopy Slovanů. Muzeum Kroměřížska.
- **400 let privilegia olomouckého biskupa kardinála Františka Dietrichsteina a obnova mincovního práva** - mincovnictví církevních institucí představí ojedinělá výstava v Biskupské mincovně v Kroměříži. Výstava potrvá do 30. září. Biskupská mincovna v Kroměříži.
- **O hračkách, hrách a hraní** - výstava historických hraček i s hernami pro holky a kluky. Prázdninový ráj pro děti všeho věku v Kroměříži. Výstava potrvá do 14. září. Galerie v podloubí Muzea Kroměřížska.
- **Kroměříž očima dvou fotografů - Jaroslava Bašty a Romana Bašty** u příležitosti jejich životních jubileí. Jaroslav Bašta vystavuje výběr snímků ze své více než padesátileté fotografické činnosti, především snímky z města. Roman Bašta, fotograf Muzea Kroměřížska představí letecké pohledy na město, noční snímky a přírodu. Výstava potrvá do 31. srpna. Malá galerie Muzea Kroměřížska.
- **Kardinál František z Dietrichsteina (1570 - 1636) - prelát a politik neklidného věku** - výstava potrvá do 7. září. Galerie Arcibiskupského zámku.
- **Poznej světové dědictví UNESCO** - památky a unikátní přírodní celky naší planety. Koná se u příležitosti oslav 10. výročí zapsání zahrad a zámku na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Výstava potrvá do 3. srpna, otevřena denně mimo pondělí do 10 do 17 h. Předsálí Sněmovního sálu Arcibiskupského zámku v Kroměříži.
- **Současné výtvarné umění** - velkoformátové práce mladé slovenské výtvarnice, kroměřížské rodačky a absol-

ventky Uměleckoprůmyslové školy Uherské Hradiště a Vysoké školy výtvarných umění Bratislava **Markéty Žitňanské Lamošové**. Výstava je pořádána v rámci projektu „Současné výtvarné umění v památkách UNESCO - Kroměřížské výtvarné léto“. Galerie Orlovna, Na Sladovných, Kroměříž.

● **Marek Talas - fotografie**. Kavárna Slavia Kroměříž, Milíčovo nám.

● **Pichlavá krása** - výstava kaktusů a sukulentů Klubu kaktusářů Frailea Kroměříž. Výstava potrvá od 2. do 10. srpna. Skleník Květné zahrady v Kroměříži.

MC KLUBÍČKO

Areál MŠ, Kollárova ul. 3945, Kroměříž.

www.klubicko.webz.cz

● Pondělí 21. a 28. července od 9 do 13 h - **Klub miminek** - vyhrazeno pro maminky s dětmi do 12 měsíců a jejich sourozence.

● Středa 30. července od 15 h - **Želvičky** - rodiče a děti se speciálními potřebami. Fyzioterapie, výtvarná dílna.

● 28. července až 2. srpna - **Prázdninový pobyt pro rodiny II. v Chrastících**.

KINO NADSKLEPÍ

● 14. - 16. července - **Bobule** - nová česká komedie, která se odehrává v moravských vinicích. V 17 a 19.30 h.

● 17. - 23. července - **Indiana Jones a království křišťálové lebky** - americký dobrodružný film. V 17 a 19.30 h.

● 24. - 27. července - **František je děvkař** - nová česká komedie. V 17 a 19.30 h.

● 28. - 30. července - **Hancock** - americký akční film. Jen v 17 h.

● 28. - 30. července - **Stalo se** - americké sci-fi drama. Jen v 19.30.

● 31. července - 3. srpna - **Nejkrásnější hádanka** - česká pohádka. Jen v 17 h.

● 31. července - 3. srpna - **Clona** - americký děsivý horor. Jen v 19.30 h.

● 4. - 6. srpna - **Amorův úlet** - americká komedie. Jen v 17 h.

● 4. - 6. srpna - **Smrt on-line** - americký thriller. Jen v 19.30 h.

● 7. - 10. srpna - **Kung fu panda** - americká animovaná komedie. Jen v 17 h.

● 7. - 10. srpna - **Kopačky** - americká komedie. Jen v 19.30 h.

Od 11. do 24. srpna Kino Nadsklepí nehraje - dovolená!

● 25. - 27. srpna - **Lovci draků** - francouzský animovaný film pro děti. Jen v 17 h.

● 25. - 27. srpna - **Jak ukrást nevěstu** - americká komedie. Jen v 19 h.

● 28. srpna - 3. září - **Báthory** - historický velkoformátový film Juraje Jakubiska a současně nejdražší filmový projekt střední Evropy. V 17 a 19.30 h.

Pichlavá krása má stále mnoho obdivovatelů

Už čtyřiačtyřicáté narozeniny letos oslaví kroměřížský klub kaktusářů Frailea. Veřejnosti se uvede tradiční výstava pichlavých krasavců ve skleníku Květné zahrady od 2. do 10. srpna, kde se představí kolem patnácti set kaktusů a sukulentů. Výstava bude spojena s prodejem mladých rostlin, popřípadě s poradou začínajícím pěstitelům. Otevřena bude denně od 9 do 17 hodin. Bohužel členů klubu kaktusářů ubývá, doba takovým náročným koníčkům nepřeje. Bývalo jich kolem šedesáti, nyní se schází jen třicet až pětáctičet obětavých členů. **-kam-**

Foto: -kam-

Pozvánka k opalování na terase plaveckého bazénu

Krytý Plavecký bazén v Kroměříži rozšíří stejně jako v loňském roce nabídku svých služeb veřejnosti. Po celý zbytek července bude kromě plavání opět v provozu terasa, kde je příležitost ke slunění. Plavecký bazén bude otevřen po celý červenec od 12 do 19 hodin za vstupné 30 korun za osobu na celý den. Je to stejná cena, jako v ostatních měsících za jednu hodinu plavání. Děti zaplatí polovinu, v platnosti zůstávají i permanentky do bazénu.

„Vodu v bazénu nebudeme ohřívát. Zůstane na teplotě přibližně čtyřicet stupňů, což je podobné jako na venkovních koupalištích,“ řekl nám vedoucí plaveckého bazénu Karel Čermák. Vedle možnosti užít si plavání v kvalitní vodě budou mít návštěvníci k dispozici WC a sprchy s teplou vodou. „Venkovní terasy jsou rozmístěny tak, že jsou vystaveny slunci od rána do večera. V případě zhoršení počasí se lidé mohou koupat pod střechou,“ dodal k pozvánce do letního bazénu Karel Čermák.

Po celý srpen bude Plavecký bazén v Kroměříži z důvodu nezbytných technických oprav uzavřen. **-kam-**

Senioři uklízeli seno v Libosadu

Mezi tradiční akce, které kroměřížský Klub seniorů v průběhu roku pořádá, je letní pomoc v Květné zahradě. V polovině června se na loukách u jahodových kopečků sešlo více než 40 seniorů společně se členy organizace č. 1 STP Kroměříž s náradím a hrabali seno, nebo pomohli s úpravou záhonů před kolonádou. Zatím není k dispozici technika, která by tuto nezbytnou údržbu trávníků vykonala, a tak je iniciativa Klubu seniorů a členů STP více než vítaná. -kam-

Vyzdobte svá obydlí květinami

Tradiční anketu o nejhezčí květinovou výzdobu domů ve městě nazvanou Kvetoucí Kroměříž vyhlásila místní radnice. Snahou města je motivovat obyvatele k tomu, aby svá okna, balkony, ale například i okolí domů či firem co nejlépe vyzdobili květinami a podíleli se tak na celkovém vzhledu města.

Anketa, která má již v Kroměříži mnohaletou tradici, probíhá vždy po celé léto. Návrh na ocenění vlastního nebo cizího květinami vyzdobeného okna, balkonu, předzahrádky či interiéru veřejně přístupné budovy může podat úplně každý. „Jedinou podmínkou je místní příslušnost soutěžící výzdoby ke Kroměříži a přidruženým obcím,“ vysvětlila místostarostka Olga Sehnalová. Podle ní

by měl návrh na ocenění obsahovat jméno majitele nebo autora výzdoby, uvedení soutěžní kategorie (rodinné domy, bytové domy, instituce, podnikatelské objekty, předzahrádky a okolí domu, ostatní), adresu výzdoby, případně kontaktní adresu majitele či autora výzdoby. „Pro usnadnění vyhodnocení je možné zaslat i klasickou či digitální fotografii. Své návrhy a tipy mohou lidé odevzdávat osobně na podatelně kroměřížské radnice, nebo zasílat poštou na adresu Městský úřad Kroměříž, Velké nám. 115, 767 01 Kroměříž. Využit mohou také elektronické pošty a adresy pavel.zma@mesto-kromeriz.cz,“ uvedl mluvčí radnice Pavel Zma. Náměty občanů radnice přijímá až do 15. září tohoto roku.

Pozvánka na koncerty pod katalpu

Koncerty na zahrádce Klubu Starý pivovar v Prusinovské ulici si získávají oblibu u stále většího počtu příznivců. Už třetím rokem se na malém pódiu střídají menší kapely z regionu i třeba z Prahy.

V příjemném podvečerním stínu listnaté katalpy, s využitím pestré nabídky místního bufetu, se dobře poslouchá střídavě dechovka, folk, cimbálková, nefalšovaný jazz, dixieland, rock nebo třeba jen zpěv. Čtvrteční večer 3. čer-

Foto: -kam-

ni večer 3. července zahrála k dobré pohodě uherskohradišská country kapela TELEGRAF. Do konce sezóny se tu vystřídá ještě mnoho jiných. Sledujte programovou nabídku.

-kam-

Lichtenštejn, Liechtenstein, Ditrichštejn

Redaktor Miroslav Karásek položil v minulém vydání Kroměřížského zpravodaje otázku, zda známe správné jméno druhého zakladatele Kroměříže, olomouckého biskupa Karla II z Lichtenštejna-Kastelkornu. Podle jeho názoru bychom se měli při psaní biskupova jména držet té formy, jakou se sám podepisoval. Pan redaktor Karásek míní, že bychom tak vzdali hold a projevíli dík této význačné osobnosti zasloužilé o obnovu Kroměříže po třicetileté válce, o Arcibiskupský zámek a zahrady, „když už nemá v Kroměříži pojmenované náměstí“.

Je třeba říci, že věc není jednoduchá, že historie není jednorozměrná, názorů na psaní šlechtických rodových jmen je mnoho.

Někdo chce psát rodová jména v té formě, v jaké se psávala v době, o níž ve svém textu pojednává. Jiný historik chce jména uvádět tak, jak je dnes používají potomci příslušných rodů.

Nabízím jeden náhled na věc, kterého je možno se přidržel. Tento rozumný názor mnohokrát uplatnil ředitel ČR-MZA Brno Státní okresní archiv Zlín dr. Zdeněk Pokluda mimo jiné v Českém časopisu historickém 4/99, v článku nazvaném Lobkovic a Lobkowicz: „Má-li čeština od přelomu 19.-20. století ustálený úzus psaní šlechtických (a vůbec historických) jmen, je to výhoda, kterou je třeba respektovat a nikoli bezdůvodně rozkolísávat... Šlechtická jména se do roku 1918 vyvíjela a ustálila jako součást živého spisovného jazyka; pokud by se měla vytrhávat z širších jazykových vazeb, znamenalo by to přejmenovávat stovky akterů našich dějin (Zdeněk ze Šternberka, Albrecht z Valdštejna atd.)“. Dr. Pokluda vyvrací i názor vyslovený redaktorem Karáskem, že je třeba užívat té podoby jména, jakým se biskup, a zobecněme to na příslušníky šlechtických rodů vůbec, podepisoval, slovy: „... v tomto směru panovala taková rozmanitost, že uplatnění dobových forem by dnes vedlo k úplnému chaosu.“

Historicky byla Obnoveným zřízením zemským (1627/28) v českých zemích oficiálně nastolena dvojjazyčnost, šlechtická jména se proto psala rovnocenně česky a německy až do počátku 20. století. Nesmíme zapomenout, že vedle takto legalizované česko-německé dvojjazyčnosti byla nejen v biskupské konzistoři užívána latina. Když pak uvádíme historicky ustálenou českou formu

jména rodu významně spjatého s Moravou a českými zeměmi, strýc našeho biskupa Kryštof Pavel z Lichtenštejna-Kastelkornu byl moravským zemským hejtmanem (1642-1648), je dobré přistoupit na výše psanou formu: olomoucký biskup Karel z Lichtenštejna-Kastelkornu, či biskup Karel Lichtenštejn-Kastelkorn.

Přidáme se tak způsobu psaní tohoto jména historiky a archiváři pro Kroměříž i olomoucké biskupství podstatnými a časem prověřenými a neuděláme chybu: František Václav Peřinka v Dějinách města Kroměříže – Karel z Lichtenštejna a Kastelkornu, biskup Lichtenštejn; Antonín Breitenbacher, který věnoval své Dějiny arcibiskupské obrazárny v Kroměříži, „Památce olomouckých biskupů a arcibiskupů, mecenášů umění“ – Karel II z Lichtenštejna, biskup Karel z Lichtenštejna, biskup Karel Lichtenštejn; Rudolf Zuber ve velké práci Osudy moravské církve v 18. století I, II díl (1987, 2003) – biskup Karel z Lichtenštejna, biskup Karel z Lichtenštejna-Castelkornu.

V poslední době byla dobrá naděje, že po rozkolísání způsobu psaní rodových jmen došlo k elementární shodě, že byl nalezen úzus psaní těchto jmen, viz třeba sborník Morava v době baroka vydáný Moravským zemským muzeem v Brně v roce 2004, edičně připravený Tomášem Knozem z Historického ústavu FF MU Brno, kde renomovaní autoři Miloš Stehlík, Lubomír Slaviček, Jiří Sehnal uvádějí v souvislosti s barokním

sochařstvím, sběratelstvím a hudbou jméno Karel z Lichtenštejna-Kastelkornu či olomoucký biskup Karel II z Lichtenštejna-Kastelkornu. A posuneme-li se k jiné osobnosti, vynikající brněnský archivář Pavel Balcárek vloni vydal bez rozpaků nad jménem velkou monografii Kardinál František Ditrichštejn 1570-1636. Gubernátor Moravy.

Jistě nejde stanovit pevnou normu, ke kolísání křesťanů či rodových jmen bude docházet i nadále, neměla by však utrpět srozumitelnost historického textu pro uživatele. Vždyť čteme-li v monumentálním Umění baroka na Moravě a ve Slezsku (Krsek-Kudělka-Stehlík-Válka Praha 1996, s. 24), že „Po katastrofách třicetileté války, které zle postihly Olomouc i Kroměříž, se stal zakladatelem barokního biskupského dvora Karel z Lichtenštejna-Kastelkornu (1664-1695)“ - tak víme, o koho a o čí jde.

Mgr. Petr Pálka, Muzeum Kroměřížska

Američtí knihovníci v Knihovně Kroměřížska

V prostorách knihovny zněla opět zvučná americká angličtina. Navštívili nás kolegyně a kolegové z amerických knihoven. Tradice návštěv naší knihovny byla již zavedena před lety ve spolupráci s Ústavem informačních studií a knihovnictví UK v Praze a jeho ředitelem PhDr. R. Papikem. Je to vždy příjemné a milé setkání v Knihovně Kroměřížska. Po exkurzi v knihovně navštívili naši kolegové zámeckou knihovnu. Právě ten kontrast mezi moderní a historickou knihovnou nadchne každého knihovníka a jeho srdce zaplesá. Zvláště když zámecký knihovník C. Měsíc ukazuje vzácné tisky.

Nezapomínáme ani na propagaci našeho krásného města a jeho památek. Američtí kolegové obdrželi propagační materiály v angličtině věnované městem. Po prohlídce zámku navštívili ještě aspoň rychle zahrady. Závěrem potěšila možnost navštívit Arcibiskupské sklepy.

Až budete číst tento zpravodaj, budou již naši kolegové vzpomínat v USA na krátkou návštěvu našeho města, naší knihovny a zámku. Budou vyprávět svým kolegům, rodině o malém městě na Moravě.

My se budeme těšit na další návštěvu, neboť i tak můžeme propagovat naše město.

PhDr. Šárka Kašpárková

Přednáška byla pro postižené velkým přínosem

Ve spolupráci s Knihovnou Kroměřížska se 10. června v přednáškovém sále uskutečnila beseda nejen pro nemocné roztroušenou sklerózou. Významnými hosty setkání byli MUDr. Jarmila Železná a primář rehabilitačního oddělení Nemocnice v Kroměříži Vladimír Marek. Shromáždění mělo slavnostnější ráz, neboť se v těchto dnech připomíná Den roztroušené sklerózy (RS). V příjemném prostředí Knihovny se sešly bezmála tři desítky nemocných nebo jejich nejbližších rodinných příslušníků.

MUDr. J. Železná vysvětlila, co roztroušená skleróza obnáší a současné možnosti její léčby v České republice i v zahraničí. Probrala rovněž význam včasného podchytení nemoci a způsoby diagnostiky. Svoji přednášku za-

končila apelem na důležitost správného a pravidelného cvičení, zamezení možnosti sociální izolace nemocných a poukázala na nároky pacientů v případě zaměstnání, vyřízení invalidního důchodu, příspěvku státu na zdravotní pomůcky a podobně. Diskuze se točila kolem testování nových léků pro léčbu roztroušené sklerózy. MUDr. V. Marek posluchače seznámil s možnostmi rehabilitačního oddělení v Nemocnici v Kroměříži a také doporučil neurorehabilitaci jako nový doplněk k léčbě RS, kterou praktikují fyzioterapeuté. V diskuzi otevřel otázku alternativní léčby a doplňkové způsoby rehabilitace, například arteterapie. Oba lékaři se ale shodli na důležitosti pravidelného cvičení a rehabilitace. **-JV-**

Pochvala pro Hudební akademii

Ve středu 4. června zazněl před prázdninami závěrečný recitál světového italského tenoristy Luciana Pavarottiho, uvedený v rámci Hudební akademie - pravidelného posluchového pořadu u konferenční sále Knihovny Kroměřížska. Byl to kouzelný a ohromující zážitek. Poděkovali jsme ing. Jiřímu Sittovi kytkou růží za jeho celoroční představení krás operní hudby.

Ing. Jiří Sitta je vynikající znalec klasické hudby, hudebních skladatelů a především světových operních divů a pěvců. Na každý svůj pořad přichází dokonale připravený, hudební dílo dokáže přiblížit tak, že ho chápeme i

z jiných úhlů poslechu a v dalších souvislostech. Vlastní rozsáhlou kolekci hudebních nosičů. Za roky, po které prezentuje světové skladatele a umělce, jsme vyslechli vzácná hudební díla i jedinečné hlasy z mnoha oper.

Všichni posluchači, pravidelní i méně častí, jsou vděční a moc děkují za poučné a povznášející okamžiky. Ve středu 10. září v 16.30 hodin bude zahájen nový cyklus Hudební akademie, milovníci nádherné klasické hudby jsou srdečně zváni.

Silvestra Kuklová,

členka Hudební akademie v Kroměříži

Poděkování

Vedení Knihovny Kroměřížska vytvořilo v letech 2006 až 2008 podmínky pro vysokoškolské studium seniorů přímo v prostorách knihovny v Kroměříži. Ve spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně se kroměřížská knihovna postarala o možnost dvouletého studia společensko-vědních oborů na Univerzitě třetího věku.

Za umožnění tohoto studia chceme poděkovat nejen rektorátu UTB ve Zlíně, ale rovněž ředitelce Knihovny Kroměřížska PhDr. Šárce Kašpárkové a její zástupkyni Mgr. Daniele Hebnarové. Náš dík patří také knihovnici Petře Vymětalové a všem jejím kolegům a kolegyním za organizaci jednotlivých přednášek i za pomoc při vyhledávání studijní literatury.

Děkujeme také všem kvalitním vysokoškolským lektorům, kteří nám během uplynulých dvou let pomohli osvěžit, utřídit a rozšířit naše znalosti v oblasti psychologie, regionální literatury, historie výtvarného umění a dějin českého filmu.

**Absolventi U3V na UTB Zlín
při Knihovně Kroměřížska**

V pátek 20. června ukončilo slavnostní promoci 25 absolventů z Kroměřížska svoje studia Univerzity třetího věku na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně.

Foto: -kam-

Ivan Hoffman besedoval v Knihovně Kroměřížska

Publicista, komentátor a držitel novinářské Ceny Ferdinanda Peroutky Ivan Hoffman besedoval 18. června v konferenčním sále Knihovny Kroměřížska. V otevřené diskusi se dotazy týkaly událostí v Českém rozhlasu 1 - Radiožurnálu na počátku letošního roku a radikálních změn ve vysílacím formátu. Host hovořil o vztazích na naší politické scéně, o osobních postojích při vedení rozhovorů s politiky a o potřebě nadhledu a vnímání či hledání souvislostí. V závěru setká-

ní proběhla autogramiáda druhé autorovy knihy (první byla Pomalý potlesk) s názvem Demontáž řetězu. Kniha obsahuje vybrané komentáře, ranní poznámky a fejetony vysílané na Radiožurnálu v letech 2001 až 2007. **-kam-**

Ivan Hoffman představil v Knihovně Kroměřížska svoji druhou knihu Demontáž řetězu. Foto: -kam-

Pětatřicet let KAF při Domě kultury Kroměříž

V úterý 17. června se v pravé klubovně Domu kultury Kroměříž sešly asi dvě desítky členů a příznivců Klubu amatérského filmu (KAF), aby si připomněly tři a půl desetiletí trvání tohoto zájmového kroužku.

V hodnocení činnosti od roku 1973, které přednesl předseda KAF ing. Ladislav Františ, byla konstatována řada zajímavých čísel vyjadřujících dlouholetou aktivitu členů kroužku i společné úspěchy. Následovala projekce tří videonímků z historie i nedávné současnosti klubu. Ne-

lze nepřipomenout projekci přepisu 16 mm filmu MUDr. Zdeňka Jaroše – jednoho ze zakládajících členů kolektivu „Loutky a loutkáři“, kterým v padesátých letech minulého století zvítězil v celostátní soutěži amatérských filmů. Novodobou historií potom zachycoval snímek „35tý“ o loňském třicátém pátém ročníku mezinárodní soutěže neprofesionálních filmů o umění ARSfilm amatérů Kroměříž 2007, kterou od jejího vzniku členové KAF spolu s Domem kultury a dalšími organizují a zajišťují.

Závěrem byly členům a příznivcům KAF předány Pamětní listy, které mají připomínat uplynulou historii, ale měly by také pomoci při aktivaci a rozšiřování bohužel stámcující členské základny tohoto zájmového kroužku. Přejme tedy jeho členům i ostatním příznivcům do dalších let trvající aktivitu i další tvůrčí úspěchy. (Poznámka redakce: Historii Klubu amatérského filmu věnujeme v příštím vydání Kroměřížského zpravodaje větší prostor).

Ing. Ladislav Ženožička (vlevo) přijímá Pamětní list k 35 letům KAF. Patří mezi nejúspěšnější filmové tvůrce kroužku v současné době.

Foto: Josef Matušik – KAF

Ing. Ladislav Františ – předseda KAF, při hodnocení činnosti kroužku v období 1973 – 2008.

LaF

Archetti in Moravia Kroměříž 2008 Ohlédnutí za prvním ročníkem

Ve dnech 30. května až 1. června pořádala Základní umělecká škola Kroměříž první ročník soutěže Archetti in Moravia. Tato houslová soutěž je určena pro interprety mladší šestnácti let, kteří nestudují a ani neabsolvovali hru na housle jako hlavní obor studia ve škole středního, případně vyššího typu. Jejím cílem je motivovat žáky ke studiu, přiblížit výsledky jejich úsilí veřejnosti a podpořit tak zájem o hru na housle ve společnosti. Soutěž se konala za finanční podpory města Kroměříže a pod záštitou hejtmana Zlínského kraje Libora Lukáše.

„Je neuvěřitelné, jak vynikající výkony nám soutěžící houslisté předváděli,“ říká předseda poroty ing. Karel Janeček. „Přitom je to soutěž neprofesionální a žáci jsou mladší šestnácti let,“ dodává. Soutěžící musí splnit tři

netradiční kritéria: hru z listu, improvizaci a hbitost při rychlém hraní.

Organizace letošního ročníku Archetti in Moravia byla do nejmenšího detailu zdařilá. Zasloužili se o to členové organizačního týmu Ivona Křivánková, Ludka Vašáková, Jarmila Majdová, Karel Janeček a Pavel Jurtík. Hudební pedagog Konzervatoře P.J. Vejvanovského Stanislav Nosek se zasloužil o to, že všechny důležité informace o průběhu soutěže byly okamžitě na internetu, takže kdo chtěl, měl přehled a mohl uvažovat o případné účasti na příštím ročníku v Kroměříži.

Držitelé cen v kategorii Budoucí Mistr, případně další, dostávají možnost vystoupit na koncertě Filharmonie Bohuslava Martinů Zlín jako sólisté.

kam

Londýn - historický ráj aneb Jaký byl náš výlet za hranice České republiky

Čím byl letošní květen tolik odlišný od ostatních měsíců? Naše ZŠ, Kroměříž, Komenského náměstí se vydala na pětidenní zájezd do hlavního města Velké Británie.

Anglie je známá svým proměnlivým počasím, ale na nás se usmálo štěstí a měli jsme slunečno. A nejen to. Naplánovaný program byl opravdu bohatý, a tak neměla nuda žádnou šanci. První zastávka byla v Greenwichi, kde jsme se fotili na nultém poledniku, pak jsme se pla-

vili lodí po Temži do centra města. Viděli jsme mnohé památky, například Big Ben, Tower Bridge, Tower of London s korunovačními klenoty, obdivovali jsme strážníky u Buckinghamského paláce, jenž je sídlem královny. Uchvátila nás záplava červené barvy na telefonních budkách, poštovních schránkách, dvoupatrových autobusech a to už nemluvíme o tom, že doprava funguje, i když se jezdí vlevo.

Zlatým hřebem celého programu bylo muzeum Madame Tussaud, které je známé po celém světě díky úžasným voskovým figurínám. Angelina Jolie, Tiger Woods, Nicolas Cage, Jim Carey nebo třeba Shrek na nás netrpělivě čekali a byli rádi, že se s námi mohou vyfotit. My parádnice jsme si koupily něco na sebe, ale nezapomněly jsme ani na naše nejbližší.

Anglické rodiny, u kterých jsme byli ubytováni, nás vříděně přijaly, a tak jsme se nebáli otěstovat naše znalosti angličtiny. Někteří z nás bydleli dokonce u čemochů, kteří byli velice hodní a přátelští. Musíme se pochlubit, že jsme se s milým obyvatelstvem Británie dobře dorozuměli.

Výlet do krásného ostrovního státu jsme si užili do sytosti a určitě sem jednou rádi znovu zavítáme.

Andrea Tichá,

IX.B, ZŠ, Kroměříž, Komenského nám.

Byli jsme pasováni na školáky

V úterý 17. června odpoledne se v Mateřské škole, Kroměříž, Gorkého ul. připravovala velká akce pojmenovaná Zahradní slavnost aneb Rozloučení se školáky. Tato událost tvoří dobrou tradici a patří k nezapomenutelným i díky maminkám, které napečou sladké perníkové medaile a pomáhají při plánování i při realizaci programu.

Všech 31 předškoláků čekalo pasování na skutečného rytíře. Smíření s postem školáka poklekli a mečem byli pasováni do řad školáků. Obřadu přihlíželi rodiče i kamarádi z jiných tříd. Společně si pak všichni zazpívali školáckou písničku a odebrali se na zahradu, kde děti čekalo plnění pohybových a jiných úkolů. Samozřejmě nechyběly odměny a dobroty v hojném množství. Byl to příjemný pohled, jak jsou spoko-

jeni prarodiče, rodiče, kamarádi i samotné děti. Celá akce se skvěle vydařila a paní učitelky mateřské školy děkují za to, že jim pomohli tak báječní a šikovní rodiče.

Andrea Čadová za kolektiv MŠ, Gorkého ul.

Kdo vyrobil repliky historických lamp pro Kroměříž?

V úterý 3. června byla ve skleníku Květné zahrady v Kroměříži zahájena ojedinělá výstava Umělecký odlitek v architektuře. Pro obdivovatele uměleckých odličků z litiny nebo bronzu ze slévárny DSB EURO, s.r.o., Blansko ji připravilo město Kroměříž ve spolupráci s Muzeem Blansko.

Firma DSB EURO, s.r.o., převzala slévárnu, jejíž provoz

byl delší dobu ochromen, v srpnu roku 2005. Svou produkci navazuje na slavnou tradici slévárenské výroby v Blansku, sahající až do roku 1698. O její založení se zasloužil rod Gellhornů, největšího rozmachu dosáhla za rodu Salmů. V současné době v ní pokračuje zakladatel firmy a vlastník JUDr. Milan Hlaváč, rodák z Bystřice pod Hostýnem.

Blanenská slévárna vyrobila mimo jiné litinové dekorace pro kolonády v Mariánských Lázních a v Karlových Varech, sloupy veřejného ozdobného osvětlení v Praze nebo v Kroměříži i řadu plastik (např. T. G. Masaryka), pamětní desky, umělecké odlitky pro parky, vázy, kování k historickému nábytku, svícný či zcela unikátní bronzovou sochu generála M. R. Štefánika pro Bratislavu, vysokou osm metrů a vážící necelých šest tun. K mnoha instalovaným exponátům byla přiložena i bohatá fotodokumentace.

-kam-

Foto: -kam-

V muzeu přiblížili čínskou kuchyni

Koření pěti vůní, sušené chilli papričky, tmavá a světlá sójová omáčka, čerstvý zázvor, rýžové těstoviny, sezamový olej, rýžový ocet - to je jen část nezbytných surovin, jež v různých kombinacích a koncentracích používá typická čínská kuchyně. I když v tak obrovské zemi, jakou Čína bezesporu je, se nedá hovořit o jednotné kuchyni (srovnejte to jen s naší malou zemí), některé postupy jsou společné.

Pod pokličku čínské kuchyně dal nahlédnout Mgr. Ondřej Kučera z katedry asijských studií FF UP Olomouc na besedě v Muzeu Kroměřížska 5. června. Své osobní zkušenosti doplnil obrázky exotických jídel a jejich úprav na talíři, předvedl správné držení jídelních hůlek, vyprávěl o způsobech stolování a chování u stolu. Některá jídla čínské kuchyně by Středoevropan s největší pravděpodobností obešel uctivým obloukem (plody moře, slepičí nohy, specificky upravená vejce), jiná, která se vzhledově podobají našim specialitám, například domácí klobásky, překvapí tím, že jsou přelázaná. Pro nás nezvyklé je využití brambor, které se na talíři podávají jako dekorace, tedy jen ve velmi malém množství. Bramborový salát je pro Číňana nepochopitelný úkaz.

Součástí přednášky byla degustace tří jídel z čínské kuchyně, jež připravili pomocníci v předsáli. Hovězí na

červeno bylo pro naše chuťové buňky tvrdým probuzením k aktivní činnosti, stejně jako drůbeží žaludky a srdíčka s kořením pěti vůní a chilli papričkami vhněly slzy do očí. Osvěžení přinesla okurka po sichuánsku a čínský čaj. Císařská pochoutka korunovala celé hodování počínánsku. Kdo by hledal pod vznešeným názvem rozvařený žlutý loupáný hrách, cukr, cukrárenské žele a potravinářské barvivo? V každém případě beseda podhalila taje stolování ve stále exotické zemi s nesmírně bohatou historií a tradicí, která se jen pozvolna otevírá okolnímu světu.

M. Karásek

Ondřej Kučera z katedry asijských studií vypráví své zážitky z pobytu v Číně, kdy poznával tamější kulinářské zvyky.

Foto: -kam-

Helena Hladká a Jiřina Karbanová vystavovaly své vidění světa

V kroměřížské kavárně Slavia která současně poskytuje své prostory jako galerie výtvarníkům Sdružení přátel výtvarného umění Kroměřížska zahájila letní sezónu autorská výstava obrazů Jiřiny Karbanové a obrazů i fotografií Heleny Hladké. Jiřina Karbanová v současné době vyučuje studenty VOŠPS a SPgŠ v Kroměříži. Při tvorbě obrazů kombinuje temperové a akrylové barvy s technikou tečkování, s níž se seznámila při delším pobytu v Austrálii, kde ji používali původní obyvatelé tohoto kontinentu. Helena Hladká na svých obrazech i fotografiích zachycuje oblíbená místa, která ji okouzila, stromy, přírodu i architekturu.

Jiřina Karbanová využívá výtvarnou techniku inspirovanou uměním Aboriginů.
Foto: -kam-

Hudební složku vernisáže zabezpečil Jazz Club Kroměříž, který tentokrát pozval žesťový kvintet studentů Konzer-
vatoře P.J. Vejvanovského.

-kam-

Kroměříž očima dvou fotografů

V Malé galerii Muzea Kroměřížska je od června k vidění výstava fotografií, jejichž autory jsou otec a syn - Jaroslav a Roman Baštové. Jejich snímky zachycují jednak proměny města Kroměříže (Jaroslavovi patří historické, Romanovi současnost), ale zachycují také nástup nové techniky - digitální fotografie, s níž umí Roman dobře zacházet. Panorama města z věže na Hvězdě zobrazuje větší úhel, než

je člověk schopen zachytit pouhým pohledem. Pozoruhodný je i panoramatický snímek Velkého náměstí. Výstava fotografií potrvá v Muzeu Kroměřížska do 31. srpna.

Rada města Kroměříže udělila Jaroslavu Baštovi u příležitosti životního jubilea stříbrnou Pamětní medaili, kterou jubilantovi na vernisáži předal starosta města Miloš Malý.

-kam-

Srpen 1968 v Kroměříži

V srpnu si připomeneme, že je to už čtyřicet let, která uplynula od invaze vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Srpnové události - tanky v městě Kroměříži - zachytil svým fotoaparátem Jan Bureš st.

Vnášet světlo a teplo do šedého života lidí

Tato slova se stala životním krédem kroměřížského rodáka, učitele, muzikanta a zejména vynikajícího sbormistra a dirigenta Eugena Třasoně (20. července 1886 - 6. července 1950), který sice prožil celý život v našem městě, ale byl znám mezi pěveckými spolky na celé Moravě. Ovládal hru na řadu hudebních nástrojů, například na klavír, varhany, housle, flétnu, klarinet, zpíval ve zdejších kostelních sborech a také je dirigoval.

Zlomem v jeho životě byl rok 1910, kdy se stal členem Pěveckého sdružení moravských učitelů. Ovlivněn Ferdinandem Vlachem, dirigentem tohoto sdružení, rozšiřoval si hudební vzdělání studiem instrumentace a dirigování v Brně. Tam se také seznámil s čelnými osobnostmi brněnského hudebního života, s nimiž po celý život udržoval přátelské vztahy. Díky svému talentu, houževnatosti a výjimečným organizačním schopnostem se brzy vypracoval na místo zástupce dirigenta PSMU a s tímto pěveckým tělesem vystupoval na koncertních pódii u nás i v zahraničí.

Byl veřejně činný také v Kroměříži, kde se věnoval osvětové výchově svých spoluobčanů. Patřil k zakládajícím členům hudebního odboru kroměřížského Sokola. V roce 1919 se stal sbormistrem a dirigentem smíšeného pěveckého sboru Moravan a řídil ho téměř 30 let. Pod Třasoněm vedením dosáhl Moravan vysoké umělecké úrovně, odborná kritika ho řadila na druhé místo (po Besedě brněnské) mezi pěveckými spolky na Moravě.

Třasoně se neustále vzdělával. Navštěvoval hudební archivy, sledoval nové trendy ve sborovém zpěvu doma i v zahraničí. Nastudoval kromě klasických skladeb pro smíšené sbory také oratoria, kantáty, duchovní skladby, melo-

dramy za doprovodu symfonických orchestrů, varhan i klavíru. Tak v podání Moravana zazněly například sbory Axmana, Dvořáka, Smetany, Zicha, Händla, Bacha, Čajkovského a mnoha dalších mistrů, z hudebního archivu kroměřížského zámku Třasoně uvedl Adama Michnu z Otradovic a P. J. Vejvanovského. Velký ohlas měly v Kroměříži i při zájezdech do okolí jeho „Hudební besedy v lidovém tónu“, na nichž vystupoval sbor se sólisty.

Protektorát znamenal pro Třasoně nedobrovolný odchod z činné školní služby, byl předčasně penzionován. A tehdy věnoval všem čas volný čas kulturnímu životu ve městě. Od roku 1940 pořádal pravidelně „Hudební středy“. Ty Kroměřížané přijali s nadšením a hojně je navštěvovali.

Naposledy stál Třasoně za dirigentským pultem v roce 1948, tedy právě před šedesáti lety, na slavnostním koncertu Moravana, který ještě sám programově připravil. Vážná choroba mu znemožnila uskutečnit další plány, a tak už jen zpovzdálí sledoval kulturní dění ve městě. Na poslední cestě ho kromě rodiny doprovodili přátelé, členové Pěveckého sdružení moravských učitelů, Moravana, delegace moravských pěveckých spolků, zástupci učitelstva a osvětových institucí.

Eugen Třasoně byl člověk zásadový, uznával tradiční životní hodnoty. Prožil život krásný, čínorodý, výrazně přispěl k rozšíření kulturního obzoru široké veřejnosti především v našem kraji.

Za cenné informace a zapůjčení materiálů z rodinného archivu děkují paní Libuši Sovíkové, dceři Eugena Třasoně.

PhDr. Zdenka Malcherová

Nová kniha: Vládcové Moravy

K vydání připravil Jiří Mitáček. Brno, Moravské zemské muzeum 2007

Pro řadu čtenářů, kteří se zabývají historií, jak vědci, tak laiků, přišla na knižní trh publikace složená ze statí z cyklu přednášek Pavla Balcárka, Tomáše Baletky, Petra Elbel, Libora Jana, Vladislava Jindřicha, Antonína Kalouse, Tomáše Knoze, Jiřího Mitáčka (zároveň editora), Bohumíra Smutného, Petra Šuleře, Libora Vykoupila a Martina Wihody.

Záměrem autorů bylo vybrat klíčové osobnosti z dějin Moravy, které spoluvytvářely Moravu od prvních Mojmirů až po moravské markrabství 20. století. Dramatický vývoj celé země od samostatného státu přes bouřlivé zvraty, války, nájezdy, pronásledování a emigrace - se promítl do životů a osudů vybraných osobností, nejen

vládců Moravy, ale i kulturně politických představitelů. Přečteme si zajímavá témata od prvních knížat Moravy Mojmíra I, Rostislava, Svatopluka, Mojmíra II, po líčení osudů moravských markrabat Vladislava Jindřicha, Konráda Oty, Václava II. aj. až po moravské velmože Karla staršího ze Žerotína, olomouckého biskupa kardinála Františka Ditrichšteina, významného státníka tereziánské doby Jindřicha Kajetána Blümegena a moravského vlastence a politika dr. Aloise Pražáka.

Rozsahem útlá knížka je nesmírně bohatá na fakta a známé či méně známé události z historie Moravy. Velmi dobře se čte a mezi čtenáři jistě najde spoustu obdivovatelů.

PhDr. Ivona Vlčková, Brno

Unikátní nález keramického vodovodního potrubí

V rámci probíhající rekonstrukce domu č. 47 na Velkém náměstí byl v souvislosti s dvorní přístavbou realizován archeologický výzkum, který přinesl zajímavé nálezy, včetně asi čtyř sta let starého keramického vodovodního potrubí. Dům U zlatého, někdy též U zeleného stromu, který od 17. století býval domem hostinským, má své počátky spjaté s vrcholně až pozdně středověkou stavební etapou města. Nejstarší stopy osídlení, které se podařilo archeologicky doložit, patří ranému středověku (11., 12. až počátek 13. století), kdy na svahu nad říčním brodem prosperovala stará slovanská tržní a kupecká ves Kroměříž. O čilém řemeslném ruchu této osady svědčí odkryté zbytky zahloubené pucky a výrobních zařízení se stopami žáru, které dokládají metalurgii železa a barevných kovů (nálezy rudy olova, stusky, měděných a bronzových slitků). Snad s touto činností souvisel také nález části mlýnského kamene, který mohl být používán k drcení rud. Každodenní život obyvatel „předměstské“ Kroměříže přibližují nálezy zdobených nádob opatřené hrncířskými značkami, dále keramické přesleny-závažička, železný háček-udička a výrobní odpad dokládající hojně zpracování kostí a rohoviny.

Archeologický průzkum dvorní části parcely zachytil také část odpadní jímky, která sloužila obyvatelům domu v 16. a 17. století. Mimo běžný kuchyňský odpad obsahovala rozbítené stolní a kuchyňské nádobí, včetně zlomků malované habánské keramiky a skleněných výrobků. Vlastníci domu totiž povětšinou patřili k dobře situované vrstvě biskupských úředníků, kteří si luxusnější výbavu svých domácností mohli dovolit. To ostatně potvrzuje zcela výjimečný nález vodovodního keramického potrubí, které bylo odkryto ve dvorní části parcely a dokumentováno v úseku více než pět metrů. Potrubí fungovalo nejspíš jako drenáž odvá-

Téměř čtyři století staré keramické vodovodní potrubí bylo objeveno na parcele domu č. 47 na Velkém náměstí v Kroměříži.

dějící vodu z podzákladí domu, případně jako „domácí“ vodovod zásobující zadní trakt domu orientovaný do Ztracené ulice. Rámcově lze potrubí sestavené z 32 až 40 cm dlouhých trub zhotovených na hrncířském kruhu z šedé zakuřované keramiky o světlosti 11-12 cm datovat do 17. století. V souvislosti s pozdějšími dvorními přístavbami došlo k narušení trasy potrubí, přičemž toto bylo v daném úseku nahrazeno cihlovou štolou.

Keramické vodovodní potrubí se v archeologických nálezech objevuje vzácně. Většinou bývaly tyto vodovody vázány na větší města a vyšší sociální prostředí, jako byla panská sídla a kláštery. V této souvislosti připomeňme nedávný objev keramického vodovodního potrubí v centru Brna, které bylo datováno do 16. až 17. století. Daleko častěji bylo v minulosti používáno k rozvodu vody potrubí dřevěné, konstruované z vitaných, čtyři až pět metrů dlouhých kmenů spojovaných na čep kovovou objímkou. Tento způsob rozvodu byl archeologicky dokumentován také v Kroměříži (např. v ulici Pilařové aj.).

Archeologické nálezy z parcely domu č. 47, včetně zmíněného keramického potrubí, obohatí expozici o minulosti města, kterou Muzeum Kroměřížska připravuje v historickém sklepení pod muzejní budovou na Velkém náměstí.

Mgr. Helena Chybová,
Muzeum Kroměřížska (foto: autorka)

Nejstarší stopy osídlení z doby, kdy Kroměříž byla ještě tržovou vsí: zlomky zdobené keramiky, železný háček-udička a hliněná závažička (11., 12. až počátek 13. století).

Před sto lety hostila Kroměříž Jubilejní výstavu

Ve dnech 28. června až 1. září 1908 se v Kroměříži konala velkolepá Jubilejní všeobecná hospodářsko-průmyslová výstava. Jejím protektorem byl jmenován následník trůnu arcivévoda František Ferdinand, který také výstavu osobně navštívil 26. července. Před výstavištěm vzácnou návštěvu uvítal starosta dr. Josef Pištěcký. Podle dobového tisku arcivévoda pronesl: „Rád přicházím do Kroměříže. Těším se shlédnouti město i výstavu, o nichž jsem slyšel mnoho pěkného.“ Na závěr vyjádřil potěšení z toho, co vše měl možnost uvidět a poznat.

„Účelem kroměřížské výstavy bylo u příležitosti panovníkého jubilea na historické půdě ústavodárného sněmu ukázati, že v kultuře i v hospodářství udržujeme stejný krok se všemi kulturami národy, že rychle nahrazujeme, v čem jsme se opozdili v době pro národ náš nepříznivé,“ píše se v závěrečné zprávě výstavy. Jubilejní kroměřížskou výstavu navštívilo 165 070 osob.

Nedílnou součástí velké výstavy tvořily i menší expozice, například školská výstava v budově gymnázia, oddělení archeologické, národopisná výstava, expozice Národní jednoty, slovenská výstavka, ústřední výstava prací učňovských, oddíl průmyslový a živnostenský, zemědělství, výstava hovězího a vepřového dobytka, výstava koní, včelařství, lesnictví, mlékařství, drůbežnická výstava, zahradnictví, vinařství a rybářství.

„Jak již během tvání souditi se dalo, jest celková bilance výstavy po stránce morální i hmotné uspokojivá; docílila výstava naše takového počtu návštěvníků a vystavo-

vatelů, jako žádná z českých výstav dosud na venkově pořádaných, a na Moravě nebylo ještě vůbec výstavy, která rozlohou rovnati by se mohla s kroměřížskou.

Nebyl by tedy Kroměříž vhodným místem pro příští reprezentační českou výstavu na Moravě? Uvažujme!“

S použitím dokumentů ze sbírek Pavla Dvořáčka připravil **M. Karásek**

Pohledy z jubilejní výstavy kroměřížské.

Den kroměřížského basketbalu

Foto: -kam-

Třetí ročník Dne kroměřížského basketbalu se uskutečnil v hale TJ SLAVIA v Kroměříži v sobotu 14. června. Slavnostním nástupem všech basketbalových nadějí byla zahájena tradiční přehlídka činnosti dětských a mládežnických družstev Minibasketbalové a basketbalové akademie (MBA) TJ SLAVIA Kroměříž. Přihlíželi nejen rodiče mladých sportovců, ale i mnoho příznivců basketbalu. Jednotlivá družstva a jejich výkony krátce představil předseda oddílu basketbalu ing. Karel Fleischmann. Trenéři se

svými svěřenci předvedli ukázky z činnosti 11 dětských a mládežnických družstev MBA. Zejména nejmenší „Pantéři“ a „Jestřábi“ diváky zaujali svou mrštností, rychlostí a dribléřským uměním. Pro všechny fanoušky basketbalu se večer konal na palubovce tělocvičny (proměněné na taneční parket) BASKET*BÁL s diskotékou.

Letošní třetí ročník byl generální přípravou na oslavy 70. výročí založení kroměřížského basketbalu, které se připravují na červen roku 2009.

-kam-

Rybářské závody na Šlajze - rekord nebyl překonán

Slunečná sobota 21.června byla i dnem tradičních rybářských závodů pořádaných Místní organizací Moravského rybářského svazu Kroměříž na Šlajze. Celkem bylo prodáno 82 závodních mistenek, znamená to pokles zájmu o účast na těchto závodech oproti jiným letům.

V průběhu závodů bylo uloveno 19 kaprů, čtyři cejni, jedna štika a jeden úhoř. Pro soutěžní rybaření byly vyhlášeny ještě kategorie amur, candát a lín, ani jeden z nich nenašel ten správný háček. Nejdelší kapr měřil 53,4 cm (pan Kořínek). Slušné velikosti dosáhl i ulovený vítězný cejn, a to 47 cm (Ladislav Hlobil). Ulovená štika dosáhla délky 51 cm (Petr Kutňák) a úhoř 64 cm (Tomáš Burán, který za svůj mimořádný úlovek obdržel zvláštní cenu předsedy MO Kroměříž). Vždy tři největší úlovky v jednotlivých kategoriích byly odměněny cenami ve formě hodnotného rybářského vybavení. Po skončení závodů se ke spokojenosti všech účastníků i hostů pořádaly rybi hody v rybářském areálu Morávka.

Rekordem ve velikosti ryby ulovené na rybářských závodech je kapr 68 cm dlouhý, vytažený před třemi roky. -jv-

Foto: -kam-

Motocyklový veterán opět na startu

V minulém vydání Kroměřížského zpravodaje jsme přinesli rozhovor s Kroměřížanem **Zdeňkem Židlíkem**, který soutěžil na silničních motocyklových závodech od svých osmnácti let až do padesátky. Vybojoval za tu dobu řadu vavířinových věnců a dokázal svou nekompromisní, technicky razantní a odvážnou jízdou za sebou nechávat mnohem mladší soupeře. I když jsou silniční motocyklové závody sportem pro tvrdé chlapy, mimo soutěžní trasu se uzavírají nádherná a pevná přátelství, která přetrvávají i do etapy života, kdy se už nezavodí. Přátelství, zakalená jako ocel řevem motorů, vůní benzínu, výfukovými plyny, propocenými dresy - někdy i pobytem na nemocničním lůžku.

Výsledkem jednoho trvalého přátelství mezi naším a německým reprezentantem Heinzem Rosnerem bylo pozvání Zdeňka Židlíka na soutěž silničních motocyklových veteránů do německého Sleizu, kde startoval CLASSIC GRAND PRIX silniční závod motocyklů. Zkušený jezdec už dvacet let neseděl na závodním stroji, ale na

motocykl nikdy nezanevřel. Ani na chvíli nezavrhl myšlenku, že už nikdy závodit nebude. Pozvání dávného kamaráda považoval za velkou výzvu. S realizačním týmem, kde má velké slovo syn Zdeňka Židlíka rovněž Zdeněk, Pavlem Masaříkem a Arminem Stegnerem uvedli do skvělé formy motocykl MORBIDELLI 125 ccm z roku 1976. V dobré formě se cítil i nedávno sedmdesátiletý závodník. Věřil, že staronovou situaci zvládne.

Na start se postavilo 45 jezdců z Velké Británie, Nizozemska, Spolkové republiky Německo a dva z České republiky. Čtyři motocykly měly kubaturu 125 ccm, ostatní 250, 350 a 500 ccm. „Byla to jízda zkušených motocyklových závodníků - džentlmenů. Jeli jsme velice rychle, ale nikdo soupeře nebezpečně neohrožoval. Měli jsme více radost z jízdy než omamnou touhu po vítězství,“ vzpomíná na průběh závodů Zdeněk Židlík. Tím, že startovaly všechny kubatury současně, jezdci se různě mihali a prop létali. Ale k žádnému nebezpečnému pádu nedošlo. V takové konkurenci kroměřížský veterán Zdeněk Židlík

dojel celkově sedmnáctý, v kubatuře 125 ccm bezkonkurenčně první! Jeho německému příteli Heinzovi Rosnerovi došel před koncem závodu v nádrži benzin, takže závod nedokončil. I to se může přičítat zkušenému závodníkovi. Přesto zářil štěstím.

„A to jsem měl na trati nečekané a hodně nepříjemné technické potíže, které už nešlo odstranit. Motor kvůli tomu nepodával plný výkon. Věřím, že bych jinak dosáhl ještě lepší pozici,“ říká spokojený reprezentant, který už pracuje na tom, aby se podobné problémy nemohly opakovat. Takže na příštích závodech svým MORBIDELLI 125 ccm pěkně zamíchá s výsledným pořadím zdatných soupeřů - veteránů. **M. Karásek**

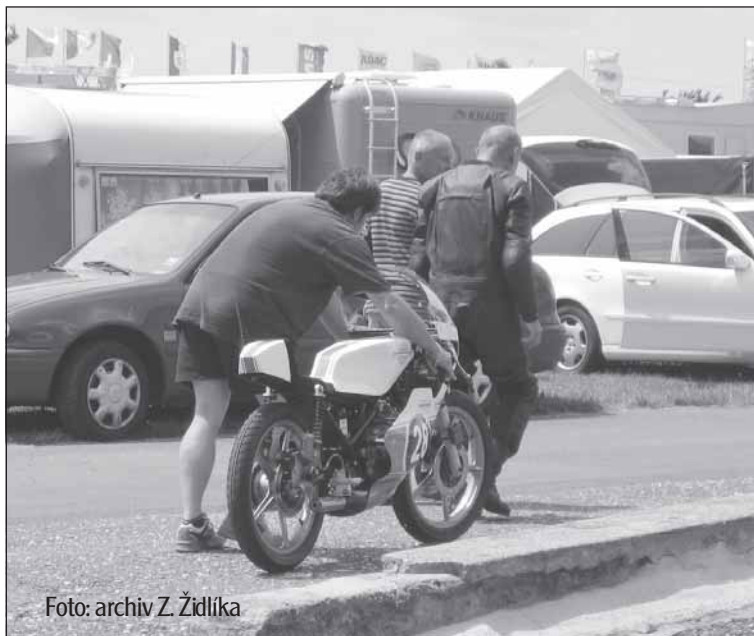

Foto: archiv Z. Židlíka

KROMĚŘÍŽSKÝ ZPRAVODAJ - kulturně - společenský měsíčník. Ročník 7-8/2008. Vydává město Kroměříž. Šéfredaktor Mgr. Miroslav Karásek. Redakční rada: MUDr. Olga Sehnalová, MBA, MUDr. Jarmila Číhalová, Mgr. Petr Sedláček, Mgr. Daniela Hebárová, Mgr. Pavel Zrna, Mgr. Miroslav Karásek. Adresa redakce: Kroměřížský zpravodaj, Městský úřad, odbor kultury, cestovního ruchu a státní památkové péče, Velké náměstí 33, 767 01 Kroměříž. Tel.: 573 321 210, fax: 573 321 202, e-mail: zpravodaj@mesto-kromeriz.cz. Grafické zpracování a příprava pro tisk: František Valer. Tisk: KATOS CZ, s.r.o., Kojetín. Vychází 14. července 2008 nákladem 2 800 kusů. Cena 5 Kč. Redakce nezabezpečuje předplatné ani zaslání poštou. Uzávěrka příštího vydání je 18. srpna 2008, které vyjde 1. září. Přetiskování článků je povoleno jen se souhlasem vydavatele. Nevyžádané rukopisy nevracíme. Povolení Ministerstva kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14888.

Kroměřížské památky oslavovaly desetiletí na prestižním seznamu UNESCO

Od prosince roku 1998 uplynulo už bezmála deset let, kdy v japonském Kjótu byly prohlášeny Zahrady a zámek v Kroměříži za památky hodné zápisu na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Kroměříž se tím zařadila mezi nejatraktivnější turistické lokality České republiky. Oficiální listiny o historickém zápisu dorazily do Kroměříže v létě roku 1999. Vzhledem k tomu, že se jedná o událost mimořádného významu, probíhají oslavy decenia zápisu zdejších památek ve větším formátu. Vedle bohatých kulturních programů, koncertů a společenských setkání to bude uspořádání odborných konferencí. Vyvrcholením letošních oslav bude slavnostní setkání uskutečněné v předvečer 10. výročí zápisu, které svolává Klub UNESCO Kroměříž.

V rámci oslav desátého výročí zápisu zahrad a zámku na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO se hráli umělci Městského divadla Brno muzikál Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť. Představení na Velkém náměstí přihlíželo téměř 3000 diváků, kteří skvělé výkony zpěváků a tanečníků ocenili mohutným aplausem.

Do své letní rezidence Arcibiskupského zámku v Kroměříži se po čtyřech letech vrátil v sobotu 7. června olomoucký biskup, kardinál František z Dietrichsteina. Příchod Jeho

Eminence a slavnostního průvodu na Sněmovní náměstí přilákal početný dav diváků. Zahájil tak celodenní oslavy knížecího holdování, které připravily společně město Kroměříž, Národní památkový ústav, Zlínský kraj, Arcibiskupský zámek, České dráhy a sdružení Hortus Moraviae.

Před rezidencí kardinála s družinou přivítal starosta města Miloš Malý, který zároveň představil hejtmana Zlínského kraje Libora Lukáše, primátora partnerského města Nitra Jozefa Dvonče a přednostu Městského úřadu Nitra Lubomíra Martinka. „Po mnoha měsících úporné práce u císařského dvora Ferdinanda II. se s radostí v srdci vracím opět sem mezi vás a shledávám své sídlo v plné kráse a lesku, tak jak jsem si to navzdory všem vždy přál,“ odpověděl na uvítací projevy kardinál. Poté si spolu s doprovodem prohlédl zámecké sály, kde na hosty čekaly krátké scénky s historickými náměty. Například setkání arcibiskupa Rudolfa Jana s hudebním géniem Ludwigem van Beethovenem nebo kardinála Františka z Dietrichsteina s poněkud nesoustředěným císařem Rudolfem II., kdy žádal císaře o udělení mincovního práva pro Biskupskou mincovnu v Kroměříži.

Vzácných návštěv toho dne nebylo ve městě dost. V ranních hodinách přivezl na kroměřížské nádraží dobový parní vlak arcivévodu Františka Ferdinanda d'Este s choťí vévodkyní Žofií a synem Ernestem a olomouckého arcibiskupa Theodora Kohna. Nádraží se vrátilo v čase o více než sto let zpět. Vzácné hosty uvítala vojenská hudba rázným Radeckého maršem, vojenská ostroželecká četa, která vypálila čestnou salvu, a starosta s manželkou. Následník trůnu využil příležitosti a ocenil řádem významné zásluhy několika lidí z různých oblastí.

Před Arcibiskupským zámkem probíhal jarmark, stánky obležené nakupujícími, v Podzámecké zahradě předváděli své umění šermíři, jezdci a lovci na koních, sokolníci, muzikanti, loutkoherci, ale i kati. Bohatý program zakončila ohňová show a průvod městem do Květné zahrady pak vyvrcholil ohňostrojem.

Knížecí holdování bylo natolik úspěšné a svou rozmanitostí pro účastníky zajímavé, že by stálo za úvahu založit novou tradici takovéto formy oslav, která by pravidelně přivedla do kroměřížských památek nejen místní, ale především návštěvníky ze vzdálenějších míst.

M. Karásek

Foto v příloze: -kam-

Kardinál František z Dietrichsteina ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku.

Muzikál Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť představilo na Velkém náměstí Městské divadlo Brno.

Čestná rota ostrořelců přichází. Obřad může začít. Zaměstnanci nádraží jsou ve slavnostních uniformách.

Kroměřížské nádraží ČD někdy v roce 1908 se připravuje na příjezd vzácné návštěvy. Vojenská hudba spustila Radeckého pochod, starosta naposledy kontroluje, zda jsou všichni na svém místě.

Ostrostřelci vypálili ze svých pušek předovek čestnou salvu. Arcivévoda František Ferdinand d' Este s chotí a synem vystupují z vlaku.

Arcivévodu a jeho rodinu doprovází na cestě arcibiskup Theodor Kohn.

Na Sněmovní náměstí před Arcibiskupský zámek přijíždí kardinál František z Dietrichsteina s četným doprovodem.

Kardinál odpovídá na provolávání slávy. Usedá na trůn, přijímá hosty a supliky poddaných řemeslníků.

Se starostou města a v doprovodu hostů odchází do Arcibiskupského zámku.

V Colloredově kolonádě čeká kardinála a jeho družinu malé pohoštění.

Prohlídku zámku oživila krátká představení. V jednom z nich se setkal kardinál František z Dietrichsteina s císařem Rudolfem II. a žádal ho o udělení mincovního práva pro kroměřížskou mincovnu. Žádosti bylo vyhověno.

V Trůnním sále navštívil arcibiskupa Rudolfa Jana hudební génius a osobní přítel Ludwig van Beethoven.

V Podzámecké zahradě bavili diváky šermíři, lovci, loutkoherci a jiní umělci.

Knížecí holdování doplnilo před areálem zámku tržiště s výrobky řemesníků nebo různými dobrotami.

Den tance, jarmárek, a projekt „Od srdce k srdci“ zaplnily Velké náměstí

Tři aktivity, jež v sobotu 14. června přilákaly na Velké náměstí v Kroměříži stovky občanů, vytvořily zajímavou symbiózu programové nabídky. Den tance představil celou plejádu tanečních souborů a skupiny všech věkových kategorií a všech možných žánrů a choreografií. Od roztomilých tanečků těch nejmenších, přes mažoretky, aerobik, latínskoamerické tance, břišní tance až po hiphopové produkce. Obdivuhodná směsice byla pozoruhodná i tím, že ji vytvořili umělci z vlastních zdrojů.

Velké náměstí patřilo i prodejním stánkům jarmáru, u nichž si mohli lidé nakoupit zboží, vyrobené obyvateli domovů pro seniory nebo obyvateli zařízení pro zdravotně postižené spoluobčany. I to byl jeden z krůčků k odstraňování bariér mezi zdravotně postiženými a zdravými lidmi.

Součástí bohatého programu byl křesť maket znázorňujících dominanty města nebo bydliště autorů. Ve spolupráci se studentkami Vyšší odborné školy pedagogické a sociální a Střední pedagogické školy v Kroměříži je zhotovili obyvatelé sociálních ústavů z Kroměřížska. Slavnostní křesť pestrobarevných objektů vykonali za přítomnosti autorů starosta města Miloš Malý a členka Rady města Kroměříže Jitka Dvořáková okvětní-

mi plátky květů růží. Po dobu letních prázdnin budou makety vystaveny v prostorách Arcibiskupského zámku v Kroměříži, kde je současně i výstava fotografií nejkrásnějších míst UNESCO u nás i ve světě.

Na projektu, jehož cílem je zapojení co největšího počtu zdravotně postižených dětí do společenského a kulturního života města, se podílelo Centrum pro seniory a zdravotně postiženou mládež Klubu UNESCO v Kroměříži, VOŠPS a SPgŠ Kroměříž, Dům kultury Kroměříž, město Kroměříž, Arcibiskupský zámek a finanční podporou přispělo Ministerstvo kultury ČR. Festival se konal u příležitosti desátého výročí zápisu Zahrad a zámku v Kroměříži na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Do projektu Od srdce k srdci se zapojily děti z Ústavu sociální péče Javorník ve Chvalčově, rehabilitačního centra v Kvasicích, Speciálních škol pro děti s více vadami v Kroměříži, Ústavu sociální péče pro mentálně postižené Barborka a Centra pro seniory a zdravotně postiženou mládež Klubu UNESCO Kroměříž v Základní škole Zachar Kroměříž. Jednotlivé domovy a výsledky jejich práce představila moderátorka Daniela Hebnarová.

ham

Za přítomnosti zdravotně postižených přivítala do života jejich umělecky ztvárněné objekty členka Rady města Kroměříže Jitka Dvořáková a starosta města Miloš Malý.

Den tance, to je nepřetržitý proud tanců všech možných žánrů i netradičních choreografií.

Mezinárodní konference, již pořádal mimo jiné Klub UNESCO Kroměříž u příležitosti 10. výročí zápisu zahrad a zámku na Listinu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, se zabývala ohrožením historických zahrad.

V předsálí Sněmovního sálu je k vidění výstava fotografií zajímavých míst, která figurují na seznamu UNESCO.

Pozvánka na krajské dožínky

V sobotu 30. srpna budeme v Kroměříži oslavovat dožínky Zlínského kraje. Z Komenského náměstí vyjde v devět hodin dožínkový průvod městem, který se zastaví na Velkém náměstí, kde se uskuteční tradiční slavnostní předání dožínkového věnce hospodáři. V hlavním programu se představí pěvecký sbor Moravan, soubor Jasénka ze Vsetína, Bartošův soubor písní a tanců ze Zlína, folklórní skupina z Mikovic, JAZZZUBS - extravagant dixieland Zlín, dechová hudba Zdounečanka a folklórní skupina z Břestu. Na pódiu u Arcibiskupského gymnázia bude probíhat dětský program dožínek, kde zatančí, zahrají a zazpívají Dětský soubor Hradišťánek, country tance nabídne soubor ze Vsetína a na lidovou notu zahraje Malá Rusava, dětský valašský soubor z Bystřice pod Hostýnem. V Arcibiskupském zámku proběhne v 11 hodin ocenění a prezentace regionálních potravinářských výrobků Zlínského kraje - Perla Zlínska.

Od 8 hodin se na Velkém i Sněmovním náměstí koná jarmark lidových řemesel. Bližší podrobnosti o programu najdete na plakátech.

XV. mezinárodní festival vojenských hudeb Kroměříž 2008

Ve dnech 29. - 31. srpna se v Kroměříži uskuteční tradiční XV. mezinárodní festival vojenských hudeb. V pátek

29. srpna ve 20 hodin se hudby Belgie, Litvy, Polska, Rakouska, Rumunska a České republiky představí kroměřížskému publiku na Velkém náměstí. Festival bude zahájen slavnostním scénickým ohňostrojem. V sobotu 30. srpna se jedna z hudeb představí v Podzámecké zahradě promenádním koncertem. Ve 20 hodin sehrají herci Slováků divadla Uherské Hradiště divadelní komedii „Tcháň aneb Jak neprovdát dceru“ na pódiu na Velkém náměstí. Slavnostní defilé všech účast-

níků festivalu bude jako vždy v neděli ve 14.30 hodin na Velkém náměstí zakončeno společným monstrikoncertem.

8 594062 670001